

Taxa postala
plátite in num.
No. 224716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bansági
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utányomását csak a for-
ras megjelölésével engedjük meg.

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámbor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Szerda, 1932 jul. 6.

5992. ÉV
THAMUSZ 2.

XV. ÉV.
150. SZÁM

Üzenet

Üzenetünk van minden zsidó választó-
hoz.
Még ma induljon utnak és váltsa ki
választási igazolványát!
Ez az egyetlen munka, amit a Zsidó
Párt most szavazóitól elvár.
Hiába dolgozott valaki a Zsidó Pártért
egészen esztendőn keresztül, hiába akarja
testestől-leikestől diadalra juttatni a zsi-
dó listát — ha nem váltja ki választási
igazolványát.
Választási igazolvány nélkül nem lehet
szavazni.
Legyen egyszer tisztában ezzel minden-
ki, aki kényelmes és sajnálna öt perc
időt a választási igazolvány kiváltásáért.
Most még nem késő!
Még kiválthatja választási igazolvá-
nyát.
Es teljesítheti az urnák előtt zsidó kö-
telességét.

**Keleti zsidók — nyugati
zsidók**

Van Nagyváradon egy néhány zsidó ur,
aki rendkívül rossznéven veszi a Zsidó
Párt hatalmas térhódítását.
— Ez aztán mégis sok — gondolják
magukban — hiszen a Zsidó Párt létezése
figyelmezteti az uraságokat arra, hogy
mi is zsidók vagyunk.
Nosza ijedtünkben elszaladtak az ura-
sághoz és szepelve felnyújtották az ujju-
kat.
— Tanító bácsi, kérem — mondták —
mi nem vagyunk „olyanok”, csak azok a
keleti zsidók. . .
Ők persze finom nyugati zsidók, Nekik
nem a nagyapjuk, csak dédapjuk jött be
Vereckén keresztül az országra, Mi közülük
tenne nekik rongyos keleti zsidókhöz?
Eddig csak Hitler élt ezzel a megkülön-
bözéssel, mátol fogva ehhez tartják
magukat a zsidó antiszemíták is.
A nem-antiszemita zsidók azonban — a
keletiek és a nyugatiak is — továbbra is
békésen megférnek a Zsidó Pártban.

Aktuális megjegyzések

A mi zavaros, bomlott, szenvedésekkel
teli korunk elsősorban abban különbözik
minden más eddigi koroktól, hogy még a
kortársi reakció és haladásellenesség gon-
dolatvilágában is korszerű, szinte forrad-
almi lendületű igazságok tükröződnek.
Ki hitte volna például, hogy pont a tob-
zó, féktelen olasz fasiszta nacionaliz-
mus egyik reprezentatív manje: Grandi
fogja Lausanneban a „baloldali” Herriot-
val szemben a jóvátételek teljes törlése-
nek és minden hadiadósság likvidálásá-
nak követelését képviselni!
Bizonyos hogy Grandinak eme igazsá-
gos követelése nem pusztá ideálistusból
történik. Valószínű, hogy a jóvátételek
teljes törléseinek követelésével az olasz
fasiszták Franciaország gazdasági hege-
móniáját akarják megtörni. Am az igazsá-
gok mindig csak akkor válnak általános
igazságokká, ha mögöttük megbántott ér-
zések, vagy elszenvedett megaláztatások
huzódnak meg.
A tárgyilagosság kedvéért azt sem le-
het tagadni, hogy az, amit Pápen Lau-
sanneban a németek követeléseiként állít
fel, igazságos és reális, még abban az eset-
ben is, ha Pápen odahaza a reakció és a
diktatorikus követeléseket képviseli.
Mert hogy Németországnak joga van
követelni a jóvátételek címén történő fi-
zetések törlést, az nem lehet vitás a leg-
szélsőbb baloldalon álló politikus szemé-
ben sem, sőt bizonyos, hogy ezen a téren
Pápen épp úgy találkozhatik a szélsőbal-
lal, mint a szélsőjossal, de sőt a mérsék-
elt baloldallal is.
S ha Pápennek sikerülni fog követelé-
seinek érvényt szerezni, ha Lausanneban
létrejön az a megállapodás, mely Német-
országot hosszú időkre mentesíti minden
jóvátételei kötelezettségétől s eme idő te-
telte után is a fizetendő minimális össze-
get nem jóvátételként, hanem újjaépítési
célokra fogja fizetni, akkor Pápen meg-
érdemli, hogy a történelem, ebben a von-
latkozásban, elismeréssel emlékezzék meg
róla.

**A franciák honoksága ellenére
is optimizmus uralkodik
Lausanneban**

**A kisebb hitelező hatalmak sürgetik a Németországgal
való megegyezést**

Lausanne, július 5. A francia fődele-
gátusok, Germaine Martin pénzügyimi-
niszter és Bonnet költségvetési minisz-
ter tegnap hosszabb telefonbeszélgetést
folytattak a francia fővárosban tartó-
zkodott Herriotval s közölték ennek so-
rán a hitelező hatalmak megegyezése
alapján létrejött tervezetre adott né-
met választ. A miniszterelnök kijelen-
tette a német válasza, hogy azt elfo-
gadhatatlannak tartja, ragaszkodik a

hitelező hatalmak által felállított kö-
vetelésekhez s bejelentette, hogy reg-
gelre Lausanneban lesz s újra átveszi a
francia delegáció vezetését. A Macdo-
nald—Pápen találkozó tegnap elmaradt
A konferencia elnöke a kisebb hitelező
államok fődelegátusaival folytatott meg-
beszélést a keleti jóvátételekről. Részt
vettek a tanácskozáson Csehszlovákia,
Lengyelország és Portugália.

**Grandi ragaszkodik a háborúból származó
követelések törléséhez**

Lausanne, július 5. Grandi a Petit
Parisien Lausanneba kiküldött tudósi-
tójának adott nyilatkozatában újra han-
goztatja, hogy három heti konferen-
ciázás után is az a meggyőződése, hogy
teljesen el kell törölni a háborúból szár-
mazó összes pénzügyi követeléseket és
tartozásokat. Szerinte az értekezletet
nem azért hívták össze, hogy jövőbeli
bizonytalan fizetéseket megállapítson,
hanem azért, hogy előkészítse a nemzet
közti együttműködés nyomán visszatérő
bizalom utját s eltüntesse a jelenlegi
abnormis helyzetet a kereskedelmi for-
galom helyreállításával.

2. A német kötelezvények árfolyama
biztosítandó.
3. A német fizetések nem a békeszer-
ződés jóvátételei szakaszai, hanem az
európai újjaépítés művében való köz-
reműködés címén fognak történni.
A német javaslattal kapcsolatban
Herriot kedd reggel félkilencor felke-
reste Macdonaldot s vele tárgyalt.
A fennálló nehézségek ellenére
Lausanneban optimizmus uralko-
dik.
Ma a nem német jóvátételekben érde-
kelt országok is értekezletet tartottak
a keleti jóvátételekre kötelezett álla-
mok delegátusaival.

**A konferencia köréből vett értesü-
lések szerint**

főleg a kisebb hitelező hatalmak
soraiban sürgetik a hitelező hatal-
maknak Németországgal való me-
egyezését. Arra hivatkoznak, hogy
a gazdasági válság katasztrófális-
sá válhat, ha az értekezlet er-
ménytelenül érne véget.

**Az optánskérdés Lausan-
neban**

Lausanne, július 5. Lausanneban
tudvalevően újból megkezdik a délkelet
európai államok problémáival kapaso-
latosan a jóvátételei, illetve optánské-
rdés megvitátását. Román illetékes kö-
rökben a kellő komolysággal foglalkoz-
nak a lausannei tárgyalásokkal. A ro-
mán álláspont abban kulminál, hogy
Hágában végleg elintézték ezt a problé-
mát és Románia semmiesetre sem
megye bele olyan megoldásba, hogy Ro-
mániából, amely hitelező, adós legyen.
Titulescu nem fog aláírni olyan egyez-
ményt, amely ilyen értelemben megvál-
toztatná a hágai szerződéseket. Egy-
idejű lausannei jelentés szerint a szak-
értők tegnap tárgyalni kezdtek a dunai
államok buzafeleslege elhelyezésének
kérdését. Bekérték a gabonaimportáló
országok gazdasági minisztereinek szak
véleményét s ezeket rövidesen közölni
fognak az exportállamokkal.

Ujabb jelentés szerint Herriot ma
megérkezett Lausanneba. Beavatott
helyről szerzett értesülések úgy szóla-
nak, hogy a franciák többek között
nem hajlandók a moratórium ötéves
időtartamába beleegyezni s legfeljebb
három éves halasztást adhatnak Né-
metországnak. A nehézségek még fenn-
állanak.

Az optánskérdés Lausan-
neban
Lausanne, július 5. Lausanneban
tudvalevően újból megkezdik a délkelet
európai államok problémáival kapaso-
latosan a jóvátételei, illetve optánské-
rdés megvitátását. Román illetékes kö-
rökben a kellő komolysággal foglalkoz-
nak a lausannei tárgyalásokkal. A ro-
mán álláspont abban kulminál, hogy
Hágában végleg elintézték ezt a problé-
mát és Románia semmiesetre sem
megye bele olyan megoldásba, hogy Ro-
mániából, amely hitelező, adós legyen.
Titulescu nem fog aláírni olyan egyez-
ményt, amely ilyen értelemben megvál-
toztatná a hágai szerződéseket. Egy-
idejű lausannei jelentés szerint a szak-
értők tegnap tárgyalni kezdtek a dunai
államok buzafeleslege elhelyezésének
kérdését. Bekérték a gabonaimportáló
országok gazdasági minisztereinek szak
véleményét s ezeket rövidesen közölni
fognak az exportállamokkal.

A franciák által elfogadhatatlannak
tartott német ellenjavaslat szövege be-
avatottak szerint a következő pontokat
foglalja magában:
1. Németország a moratórium tel-
tét követő tíz éven át évi 160 millió
aranymárkát hajlandó fizetni.

Az igazság ugyanis megköveteli, hogy
ne legyünk igazságtalanok azokkal szem-
ben sem, akiket bár ellenfeleinknek ér-
zünk, de bizonyos vonatkozásokban egyet-
érthetünk velük. És Pápenel a német
jóvátételei kérdésében még akkor is egyet
kell értenünk, ha minden más politikai
vonatkozásban az ő személye testesíti meg
a leghaladásellenesebb szellemet.

Mialatt az egész világ egyre kétségbe-
esettebb viszonyok között örülök, mialatt
vagonok és egzisztenciák százezrei rop-
pánnak össze s mialatt Lausanneban a
politikuskok utolsó kísérletet tesznek a ka-
pitalista civilizáció megmentésére, addig
Brighton angol furdőhelyen a hölgyeknek
nincs egyéb dolgot, mint a hátukra —
kozmetikai alapon — virágokat és lepké-
ket festetni, lábujjaikon pedig a körmöt
olyan tulpirosra fényeztetni, mintha
egyenesen biborban születtek volna.

Nem függ közvetlenül össze a lausan-
nei tárgyalásokkal, de közvetve talán
mégis hozzákapszolódik az a jelenség,
hogy a gazdasági válság immár nemcsak
a civilizációt, nemcsak a kulturát veszé-
lyeztet, hanem bolondító hatással neheze-
dik azok agyára is, akiket még teljesen
fel nem morzolt.

Ugy látszik minél több gép halkul el,
minél kevesebb hajó fut a tengeren, an-
nál inkább zuhanunk rohamosan vissza
az ősemberi primitivitás irányába. A
brightoni hölgyekről szóló eme tudósítás
ugyanis feltétlenül eszünkbe kell juttassa
a kongói négereket és általában a primi-
tív népek asszonyait, akik szintén teto-
válással vonják magukra a férfiak figyél-
mét.

A politikai élet zürzavara, bomlottsága
egyenest következménye a gazdasági élet
züllésének. Am ez a züllés nemcsak fizi-
kai értelemben szedi borzalmas tömegü
áldozatait, hanem morális és izlésbeli vo-
natkozásokban is.
Ha ezekből a jelenségekből kellene meg-
ítélni korunkat, akkor arra a megállapi-
tásra kellene jutnunk, hogy ez a kor épp
olyan ruinalt, pusztulásra érett, mint haj-
dan a hanyatló Róma világa volt.

Ha sokáig tart a gazdasági válság, még
megérjük, hogy a „magas körök” állítólag
civilizált és kulturált asszonyai orr-
lyukaikban egyszer csak elefástcsont vagy
ezüstkarikával fognak megjelenni a stran-
dokon.

VILAG TÖKRÉ

A két Németország

H. R. Knickerbocker új könyve

H. R. Knickerbocker, akinek Orosz-
országról szóló két könyve világszerte
nagy és megérdemelt feltűnést keltett,
a közelmúltban a Newyork Evening
Post megbízásából Németországot
utazta be. Bejárta a német birodalom
ismert és ismeretlen helyeit egyaránt,
hogy a külföldet elsősorban érdeklő két
nagy kérdésre megbízható választ sze-
rezzen. Az egyik: tud-e és akar-e Né-
metország jóvátételt fizetni, a másik
pedig: veszélyeztetik-e komolyan a kü-
lönböző szélsőségek létalapjában a né-
met köztársaságot. Amit látott és amit
hallott German Crises gyűjtő cím alatt
kötetbe foglalva is kiadta.

A könyv körülbelül így kezdődik: „A
helyzet az egész birodalomban válsá-
gos, ezt senki sem tagadhatja. Hiszen
Mussolini mögött alig kétszáz ezer em-
ber áll a Marcia su Róma idején. Hit-
ler választóinak számát pedig mintegy
tizenkétfélmillióra becsülik. Ez az egyik
oldal. Ami pedig a másikat illeti: az
oroszbolsevista fordulatot ötvenezer
résztvevő idézte elő, a német kommu-
nista pártnak pedig óvatos számítás
szerint is hatmillió szavazója van. Ez
a két szám nem nagyon biztató kilátást
nyújt a középut hívei számára.

Az első állomás Berlin. A perifériák
munkásnegyei, ahol a munkanélküliség
napról-napra nő. 1930 elején 700.000
volt a munkanélküli segélyben részesü-
lők száma, 1931 elején már 1.500.000.
Ez a segély fejenként tizenhat márka.
Bizonyos — aránylag rövid — idő el-
multa után azonban a segélyezési joga-
sultság megszűnik és csak 26 heti
munka után éled fel újra. De hol kap-
hatnak a munkanélküliek, akiknek szá-
ma egyre emelkedik, ilyen elhelyezést?

Jena: a Zeiss-művek, Oázis a munka-
nélküliséggel, társadalmi konvulziók-
kal harcoló ország sivatagjának közepén.
Ez a gyár nemcsak produkcióját
tekintve, hanem munkarendje szerint
is egyedül áll az egész világon. A kon-
junktura tetőpontja óta mindössze 15
százalékkal csökkent itt a munkások
száma. A munkabéren kívül szép, ké-
nyelmes, egészséges lakás és ha meg-
rokkant, élete fogytáig szerény, de biz-
tos nyugdíj — a Zeiss-művek munká-
sának lenni nagy szerencse és mai nap-
ság szinte egyedülállóan biztos egzisz-
tencia. A Zeiss nyugdíjasok száma e
pillanatban 600 körül mozog, ami pedig
a jövedelmeket illeti, azoknak meg-
állapítása átmeneti valami a kapitalista
termelés és a kollektívizmus között. A
nyereséget három részre osztják: az
egyik részt a gyártelep fejlesztésére
fordítják, a második közjótékonyági
intézményeknek jut — a jeni egyetem
fenntartásának költségei nagyrészt a
Zeiss-művek pénztárából kerülnek ki
— a harmadik részt pedig százaléko-
san szétosztják a munkások között. Így
például 1928-ban külön jutalomként
mindenki megkapta évi bérének 8 szá-
zalékát, 1929-ben 9 százalékát, ami
mintegy teljes havi keresetnek felel
meg. Jenában már 1900-ban meghono-
sították a nyolcórás munkaidőt, az ün-
nepnapokat is fizetik és minden mun-
kás megkapja évenként a maga három
hétig terjedhető fizetési szabadságát:
hat hónap alkalmazás után végkielégí-
tés, három év után pedig nyugdíj jár.
Olyan ez, mint valamilyen tündérmese,
pedig így él az általános nyomorúság
közepette, a Németországra nehezedő
válság tetőfokán családjával együtt
több, mint ötezer ember.

Braunschweig. Mi lesz ha Hitler hol-

pénzügyi
lése a piac
anakkor le-
az állami
étesíthesse-
kkentésére.

törvény-
al sújtja
ések

nt most tár-
yjavaslatot,
el sújtja a
sét. A pénz-
terese lesz
get bankküz-
cöttforgal-
behozatalá-
ekcióból elő-
amkincstárt
ntetni fog-
ben a kül-
jelentésének
onánál ma-
a bíróságok
szabadság-

redvez-
szabeni
gatól

Ismeretes,
ndezte meg
rancsnokság
psoatban a
benbe utazó
atazási ked-

kezett

4. A köz-
entése sze-
okkra 67 bi-
kzett. Há-
Konstanca,

hogy
rja az
ot

Kormány-
nyel-orosz
tárgyalásai
utottak és
alírja a
y az előző
etlenséggel
és ennek
álláspontja-
diplomáciai
gy a kér-
előelőn old

zügyi
ait a
slatai

ocherelles-
nak örök
edet mon-
ahol való-
ak ekkor
oka az
gyi bizott-
törvény-
költségve-
ssaállita-
a hadügyi
adómelé-
ság a ja-
szavaztak
cál-radiká
s. A kor-
között tá-
s Herriot
főre kitü-
el kellett

kiadó Rt.
Baron L.
efon 9-77.

nap uralomra jut? Klagge miniszter, a náci egyik vezére mondja: Ellen-ségeink azzal vádolnak, hogy vérontást, erőszakot akarunk. Örültség ilyesmit terjeszteni. Azt is mondják, hogy a nemzeti szocialisták háborút akarnak Franciaországgal. Nincsen pártunkban egyetlen ember, akinek támadó gondolatai volnának szomszédunkkal szemben... Hitlert is meginterjúvolja az amerikai újságíró. Az a legfontosabb mondja, hogy nemzeti szocialista kormány kezébe Németország sorsának intézését és ez a kormány majd újra tekintélyt szerez a német névnek. Franciaország mindent elvett tőlünk, amit csak tudott, de a hatvanötmillió németet meg nem semmisítheti. Ha ennek tudatára ébred, akkor a két szomszédos nemzet őszinte kibékülésének nem látom semmiféle akadályát. Ez lenne az első lépés az Európa stabilitásához vezető úton.

Az emberből önként kikivánczik a megjegyzés: hiszen ez a Hitler nem is olyan veszedelmes forradalmár. Szinte olyan megfontolt megállapításokat tesz, mintha máris ott ülne Hindenburg, vagy szegény Stresemann elárult íróasztala mellett...

És mi a legfontosabb? A Young terv szerint Németországnak még 55 éven át kellene fizetéseket teljesítenie. Knickerbocker szerint lényegesen rövidebb ideig fog fizetni. Egyébként figyelembe kell vennünk a születések és halálozások statisztikáját. Az az ifjú, aki 1918-ban 18 éves volt és ma 32 éves, nem teljesített katonai szolgálatot. Ez a generáció nem vállalja többé a felelősséget, sem a háború felidézéséért, se annak elvesztéséért. Ez a generáció azt hiszi, hogy egy éjjelen át meg lehet változtatni a világ rendjét. Nem elégzik meg félmegoldásokkal és cselekedni akar ott, ahol az öregek tárgyaltak. 1940-ben Németországban 46.600.000 választó lesz és közülük 21.700.000-en 1900 után születtek, tehát a világháborúban nem vettek részt. A születések és halálozások forradalma ebben az időben meg fogja szüntetni Németországnak legyőzött állambeli szerepét.

Németország aligha tud jóvátételt fizetni — állapítja meg végső következtetést H. R. Knickerbocker. A magánadósságokat azonban fizetni akarják és fizetni is fogják. Ami pedig a nagy kérdőjelet illeti: a tisztaszemű amerikai újságíró nem látja vigasztalannak a helyzetet. A horogkereszt és a vörös ököl harca Németországot nem fogja megölni. Ha jönnek is megpróbáltatások, ezeken keresztül a szebb jövő felé vezet az út...

Majdnem ingyen fagyaltozhat

az egész családja, ha eddig nem létezett olcsó árban a világ legjobb

„Record“ fagyalt gépet megveszi

Főlerakat:

Moskovits és Társánál

Cluj-Kolozsvár, főpostával szemben.

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-krémek“, sem „csoda-krémek“, sem „utánzatok“ nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrápoló euczerit tartalmazná, pedig

ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — *Tehát: Csak Nivea Crémet és semmi mást!*

Visszamenőleg alkalmazzák az álláshalmozási törvényt

Bucuresti-Bukarest, július 5. A pénzügyminisztérium közli, hogy július 14-én jár le az a terminus, ameddig a több állással és fizetéssel bíró köztisztviselők egyik állásukra optálni kötelesek. Azoktól a tisztviselőktől, akik az előző kormány alatt több fizetést húztak az álláshalmozási törvény rendelkezései ellenére, le fogják vonni ezeket a fizetéseket és csak az optált állás illetményeit fogják ezentul kapni.

A közoktatásügyi miniszter arra kényszeríti a tanulókat, hogy a nyári hőségben is egyenruhát hordjanak

Bucuresti-Bukarest, július 5. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a középiskolai tanulók — úgy a fiúk, mint a leány növendékek — a vakáció alatt kötelesek egyenruhában járni. A miniszter rendelkezését a diákok fokozottabb ellenőrzésének szükségességével indokolja, a lapok azonban lehetetlennek tartják, hogy a nyári hőségben egyenruhában és egyensapkában járjanak a tanulók.

Egyre csökken a fatermelés Romániában

A termelők már áron alul adják el fájukat. Óriási holt tőke fekszik a zsúfolt faraktárakban. A kormány szervezze meg a belső termelést és fogyasztást

Cluj-Kolozsvár, július 5. A romániai faipar és fapiac helyzete pontos tükrözője annak a képeknek, melyet ma az egész európai faipar felmutat. Az elmúlt és a folyó évben a nemzetközi fapiacot a késhegyig menő verseny jellemezte úgy a fogyasztók, mint a termelők részéről. A piacok meghódításáért folyó küzdelem az árak katasztrófális lemorzsolódására vezetett, amivel együtt járt a termelők csődje és a fogyasztók pusztulása. A fogyasztók és termelők ebben a helyzetben meglehetősen későn ébredtek rá arra a szükségességre, hogy a végleges pusztulástól csak úgy menekülhetnek meg, ha egyrészt a termelők, másrészt a termelők és fogyasztók egymás között megegyezésre jutnak és helyreállítják az egyensúlyt a világpiacra, hogy ilyen módon az árakat stabilizálni lehessen. A legújabb időben tárgyalások indultak meg egy nemzetközi szövetség létrehozására, mely a termelést a kelet-európai országokban szabályozza és ezzel egyensúlyt biztosítson a piacon. Bár ezek a tárgyalások a wieni megállapodás aláírásával eredményre is vezettek, e pillanatban nincs még oly termelő-fogyasztó érdektétel, mely garancia lenne arra, hogy az általánosan óhajtott egyensúlyi helyzetet a világpiacra meg is lehet valósítani. Ennek oka pedig az, hogy a wieni tárgyalás után csupán a földrajzilag egy más mellett fekvő államok képviselői között jöhetett létre megegyezés. Azonban, ha a szövetség nem öleli fel az összes termelő és fogyasztó államokat, úgy nincs garancia a piac megmentésére. A romániai faipar helyzete két év óta állandóan rosszabbodik. Az elmúlt évben már az 1930-ban ledöntött famennyiségnek alig 60 százalékát termelték ki erdőinkben és az elmúlt évben újabb 30 százalékkal csökkent a termelés. Az a famennyiség, ami most a romániai fatermelők rakterületén fekszik, meghaladja az egymillió köbméter mennyiséget, tehát értéke legalább egymilliórd 500 millió lej.

Ez a hatalmas tőke most immobilizáltan fekszik a kitermelt fában, miután az eladás a romániai fában teljesen megszűnt. A holtan fekvő hatalmas tőke pedig napról-napra növekszik, miután ennek a nagymennyiségű fának konzerválása, kamatvesztése, biztosítási

díja óriási összegeket nyel el. Ebben az összegben azonban mindössze az exportra szánt fa mennyisége van felszámítva. Ha még azt a hatalmas tőkét is hozzászámítjuk, mely a tűzfakészletekben, parkettanyagban, talpfában és egyéb faanyagban fekszik, úgy fantasztikus számokhoz jutunk, melyek a faiparunk teljes tehetetlenségére mutatnak rá. Ezek szerint a romániai, pár évvel ezelőtt még oly virágzó faipar helyzete ma az, hogy a fakitermelés rohamosan csökken és a nagy befektetett tőkék mellett óriási veszteségekkel dolgozik. A raktárkészletek egyelőre még növekednek, míg a folyamatban levő lekött kitermelések folynak, mivel a növekedéssel nincs egyenrangú eladás a belföldön, a kivitel pedig az áralakulások, valamint a valutárs nehézségek miatt teljesen szünetel. Azon kicsiny fogyasztásért ami még mutatkozik, olyan éles harc folyik, hogy a termelők jóval a termelési költségen alul adják oda fájukat.

Dracea mérnök, az állami erdőgazgatóság vezetője, aki a wieni fakonferencián képviselte a romániai fatermelést, tegnap nyújtotta át jelentését a kormánynak. Ebben a jelentésben összegszerűleg is fájdalmas képet nyújt a fatermelésünk helyzetéről.

Románia fakieportja 1925-ben két és félmillió tonna volt 6 milliárd 400 ezer millió értékben. Az elmúlt évben ez a mennyiség 45 százalékra csökkent és értékben a csökkenés meghaladta a 66 százalékot. Ebben a helyzetben Dracea javasolja, hogy a kormány ragadja magához a kezdeményezést a faipar megmentésére, mely a külkereskedelmi mérlegünk 20 százalékát foglalja el. Javaslatára szerint a kormány kezdjen tárgyalásokat a belföldi termelés és fogyasztás szervezésére és kezdje meg a tanulmányozást annak, hogyan lehetne a külföldi piacok felé irányítani és lehetővé tenni az exportot. Közli, egyben, hogy a wieni konferencia július 15-én újabb üléstől és amennyiben a kormánynak ezen időpontig sikerülne a belföldi érdekeltségeket megegyezésre bírni, úgy a wieni konferencián a belföldi termelés és fogyasztás együttes és egységes kívánsága volna előterjeszhető, ami a romániai faipar számára igen nagy előnyt jelentene.

SPORT

A KAC legyőzte a Haggibort és ezzel az Universtitatenak kaparta ki a Haggibbor-serleget

Cluj-Kolozsvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) A Haggibbor serlegversenye szépszámu közönség jelenlétében zajlott le. Vasárnap estig a Haggibbor nagy főlénye mellett folyt a kolozsvári egyetlek közötti küzdelem. Az első napon a Haggibbor győzött a TC és a Románia fölött, az U szintén a TC-t és Romániát verte. A KAC is győzött a két egyesület fölött és így a további küzdelmekben a Haggibbor, KAC és Universtitate egyenlő esélyekkel indulnak. A mezőny szép, változatos és izgalmas volt, mert a város legjobb tenniszesei néztek egymással farkas szemtet a pályákon. A Haggibbor ranglistáján Rosenberg, Simon és Radó, az U-ban Gábor és Matianu, a KAC-ban Szász, Benedek és Pusztay indultak.

A három vezető egyesület összecsapása rendkívül szép volt. A KAC hatalmas küzdelem után behódolt a Gáborral és Metianuval tekintélyes játék-erőt képviselő Universtitatenak. Rábövetkezett a Haggibbor—Universtitate küzdelem, mely a versenyek legizgalmasabb küzdelme volt. Rosenberg egyesben legyőzte a kerületi bajnok Gábor és ezzel revansot vett a kötött tenniszesezőn, aki a bajnokságban háromszettes nagy küzdelemben verte ki a kitűnő formában lévő Rosenberget. Vasárnap a Haggibbor fölényesen győzött az Universtitate fölött és így paparforma szerint győznie kellett volna a KAC fölött, mely az Universtitatétől vereséget szenvedett.

A vasárnap félbeszakított KAC—Haggibbor verseny hétfőn este folytatódott és általános meglepetésre, a KAC legyőzte a Haggibort. A küzdelemben ugyanis a Haggibbor ranglistájának utolsó helyezettjei is résztvettek és így a KAC tenniszesezői gyenge erőkon arattak győzelmet.

Végeredményben a három egyesület egyenlő eredménnyel végzett és a pontszám döntötte el a verseny sorsát. Ez pedig az Universtitatenak volt a legjobb, tehát a serleget, amelyet két éven keresztül az egyesület gyászta miatt távolmaradt NAC védett, az Universtitate nyerte el. A KAC így győzelmével az Universtitatenak kaparta ki a serleget, amelyért folyó küzdelmek a tennisz-szezon legszebb versenyjei voltak.

Pályázat

Az ujonnar alakult Reghin (Szász-régen) és Vidéke Statusquo Ante Izraelita Hitközség pályázatát hirdet egy jó előímadkozó מורה ורודיק מורה állás betöltésére.

Oly kiscsaládú egyének nyújtsák be 1932 július 25-ig okmányaik másolatával és igényeik kiténtetésével felszerelt pályázatukat alulírottához, kik úgy vállalásilag, mint erkölcsileg ezen állás betöltésére megfelelnek és kellő képességgel (három elismert rabszólóval való kabóló) rendelkeznek.

Utiköltség egy a választmány által jóváhagyott összegben, csak a meghívottnak térítették meg.

Dr. Weisz H. Mendel

hitközségi elnök

Reghin Cal. M. Viteazu 30

Gr. Károlyi Imre: Az Örvény szélén

„Kapitalista világrend válsága“ folytatása. A legérdekesebb és legújabb mű a mai világhelyzetről. 200 oldal, 105 lej Lepagenál Kolozsvár, postán utánvétellel, vagy előfizetve franco. Kérje az új szennzációk jegyzékét.

A bel

szocia

Bucuresti (Kelet tud.) nek izgalmas multak és o indult a vál az ország l lasztási pr a pártok. M irtuk, a ne és Gyulafeh ket, Aversc sze párthive a nemzeti naggyűlést igazsággyrdet. A szoci Tulceaban g

A falvakk a választási az összetűzé zött. Lápusr

nemzeti p közzött vér lyeknek s

Több sebes egyébként re pányt indító tömegek előt gyűlést a p

B

Az Ordine bukovinai va parasztpárt a többi párt tömegeik van vichan még rült a Duca tani, mert vannak esély man parasz meg a lupist mely kilátá igen mérsék kovinai vál vésbé az ave a tömegek e lölni listájuk kilátásuk va

A

Igen erős Zsidó Párt - mely a zsidó zalmát bírja.

A pártnak tömegeket rom n

Rendkívül er cialista párt vezetője Rád kára. Jóval Jorga—Arge neanak Jelöl melyben az U együtt fogt Blokk is, amé ban, egyedül

A

A fenti pá vasgárdisták gondot. A ké erősnek érzi Suceavaban, val igyeksz nép szavazata ban testvérh kednek egym látásaikat ler

FÉL

Az Ordinea Noua három mandátumot jósol a Zsidó Pártnak Bukovinában

Bukovinában és Beszarábiában gyilkosságra uszítják a parasztságot a vasgárdisták

Országszerte megindult a választási kampány. Vaida miniszterelnök ismételtén utasította a prefektusokat, hogy ügyeljenek a választások tisztaságára

A belügyi alminiszter erélyes vizsgálatot ígér a független szocialista pártvezetők letartóztatása ügyében

Bucuresti-Bukarest, július 5. (Az Uj Kelet tud.) A választási listák letételének izgalmai már minden pártban elsimultak és országszerte nagy előnnyel megindult a választási propaganda. Vasárnap az ország különböző centrumaiban választási propagandagyűléseket rendeztek a pártok. Mint tegnapi számunkban megírtuk, a nemzeti parasztpárt Bukarestben és Gyulafehérváron tartott népes gyűléseket. Averscu Bukarestben gyűjtötte össze pártbíveit és szavazóit. Ezekben kívül a nemzeti parasztpárt Krajóvában is nagygyűlést tartott, ahol Iunian volt igazságügyminiszter tartott kortesbeszédet. A szociáldemokraták Csernovicban és Tulceban gyűléseztek.

Véres összetűzések kormány-
párti és georgista kortesek között

A falvakban is már teljes erővel folyik a választási agitáció és mindennaposak az összetűzések az egyes pártok hívei között. Lápugna megyében a

nemzeti parasztpárt és a georgisták között véres verekedések voltak, amelyeknek során revolverlövés hangzottak el.

Több sebesülés történt. A georgisták egyébként rendkívül éles választási kampányt indítottak meg. Kisenevben komoly tömegek előtt tartotta meg vasárnapi népgyűlést a párt.

Bukovinában erős az ellenzék

Az Ordinea Noua helyzetképét rajzolja a bukovinai választási harcokról. A nemzeti parasztpárt itt nagy küzdelmet fog vívni a többi pártokkal, amelyeknek tekintélyes tömegeik vannak. Érdekes, hogy Csernovicban még mind a mai napig nem sikerült a Duca-pártnak jelölőlistát benyújtani, mert itt inkább a georgistáknak vannak esélyei. A bukovinai megyék román parasztságát sikeresen dolgozzák meg a lupisták, akiknek Bukovinában komoly kilátásaik vannak. A georgisták igen mérsékelt szerepet játszanak a bukovinai választási harcokban, nem kevésbé az averescanusok, akik nem tudnak a tömegek előtt népszerű embereket jelölni listájukon és a sikerre igen kevés kilátásuk van.

A Zsidó Párt bukovinai esélyei

Igen erős ebben az országrészben a Zsidó Párt — írja az Ordinea Noua — mely a zsidólakta területek abszolút birodalmát bírja.

A pártnak valószínűleg sikerül nagy tömegeket szereznie és legalább három mandátumot elnyernie.

Rendkívül erős propagandát fejt ki a szocialista párt, amelynek csernovici listavezetője Rădăceanu Lothar, a párt főtitkára. Jóval rosszabbak a kilátásai a Jorga-Argetoianu-féle Uniunea Natiunii-nek. Jelölték még a Gazdasági Front, melyben az UER és a Sfatul Negustoresc együtt fognak megbukni és a Polgári Blokk is, amely viszont szomorú magányban, egyedül fog megbukni.

A Vasgárda féktelen agitációja

A fenti pártokon kívül a cuzisták és vasgárdisták jelölései okozzák a legtöbb gondot. A két jobboldali szélsőség igen erősnek érzi magát, főleg Radautiban és Suceavában, ahol hihetetlen propagandával igyekszik megszerezni a nyomorgó nép szavazatait. A két párt között azonban testvérháború van, állandóan verekednek egymással a korteseik és ez kilátásaikat lerontja. A vasgárdisták pro-

pagandája egyébként fantasztikus méreteket ölt. A Dimineata jelentése szerint Codreanuék olyan eszközökhöz folyamodnak, amelyek könnyen súlyos következményekre vezethetnek. Gimnázisták és egyetemi hallgatók osztogatják a Vasgárda röpiratait, amelyek a zsidók és a patkányok ellen izgatnak és a következő felhívást tartalmazzák:

„Vegyétek kézbe a kaszát és furkosbotot és üssek kegyelem nélkül!”

A lap figyelmezteti a kormányt, a kellő időben tegye meg a szükséges lépéseket, nehogy megismétlődjének az 1907. évi események.

A választási visszaélések ügyében a különböző pártok folytonosan intervenálnak a belügyminisztériumnál. Így Christescu és Stefan Voitec független szocialista vezeték tegnap megjelentek Călinescu belügyi alminiszternél, akinél

panaszt tettek amiatt, hogy a párt jelölőlistáit több helyen nem engedik benyújtani és jelöltjeiket letartóztatják.

A pártvezetők közölték az alminiszterrel a Kolozsváron történt letartóztatást is, melyről egyébként a párt vezetősége hivatalos kommunikét is kiadott és azt a bukaresti lapok is kommentálták. Az al-

A bajorok irtóznak a diktatura gondolatától

Folyik a vér továbbra is Németországban

Kommunisták, szocialisták és nácik egyre-másra inszcenálnak véres harcokat. Ujabb náci bolondgomba a porosz tartománygyűlés előtt

Berlin, július 5. Essenben kisebb-nagyobb kommunista csoportok támadásokat intéztek a rendőrszolgák ellen. Számos letartóztatást eszközöltek. Különösen a nemzeti szocialisták egyik csoportja rátámadt egy rendőrszolgára, a melynek tagjai a gaardeni kompp kikötőhelyéhez igyekeztek. A tüzharcban három rendőr és öt nemzeti szocialista kapott súlyos sebeket. A Drezda közelében lévő Tharandtban napirenden vannak a verekedések kommunisták és szocialisták és nemzeti szocialisták kö-

zött. Tegnap este ujabb tömegverekedés után hatvan ember szenvedett kisebb-nagyobb sérüléseket. Drezdai rendőri karhatalmat vezényelték ki Tharandtba s a rendőrök ott is maradtak a birodalmi gyűlési választások befejezéséig. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy Schaeffer, a bajor néppárt vezére választási propaganda útján tartott beszédeiben hangoztatja, hogy a német Középhegységtől délre eső vidék németjeinek más a jellemük, mint az észak-németországi lapály germánjainak. A

bajorok irtóznak a diktatura gondolatától s jogállamnak kívánják látni egész Németországot. Ezeket az igazságokat annak, aki a birodalom felett hatalmat akar gyakorolni, tudomásul kell vennie.

Ujabb jelentés szerint nemzeti szocialista részről törvényjavaslatot terjesztettek a porosz tartománygyűlés elé, melyben azt követelik, hogy a jövőben a porosz állami színházakban csakis német eredetű szerzők darabjait adhassák elő.

Egy szentimentális regényből kopirozta a gyilkosságot a bukaresti családi dráma hősnője

Már napokkal ezelőtt gyakorolta magát a revolver kezelésében

Bucuresti-Bukarest, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban közöltük, azt a megrázó családi drámát, amelynek áldozatai Hamzulescu Athanasiu drogéria tulajdonos és felesége voltak. A nyomozás a dráma új részleteit is megállapította. Hamzulescu tíz évvel ezelőtt nősült és egy nagyon bájos, erdélyi fiatal leányt vett el feleségül, akinek jelentékeny hozománya volt. Házasságuk eleinte boldog volt, de a későbbi években, különösen a ká-

bitószerszámában vitt szerepe óta, Hamzulescu különböző kalandokat bonyolított le és néhány kellemetlen botrányra is volt. Emiatt a házastársak között állandó veszekedések folytak és néhány nappal ezelőtt, amikor az asszony válassal fenyegetőzött, a férfi pedig láthatólag örült ennek a fenyegetésnek, az asszony elhatározta, hogy megöli férjét.

Három nappal ezelőtt revolver dörrenések hangzottak Hamzulescuék lakásából és az egyik szomszédasszony ijedten szaladt fel a lépcsőn. Az asszony már az előszoba ajtajában várta és azt mondta, hogy nem történt semmi, csak ő gyakorolta magát a riasztó revolverrel. Tegnapelőtt határozta el magát végzetes tetteire az asszony, amikor férjével együtt hálószobájukba vonultak vissza és lefeküdtek. A férfi hamar elaludt, az asszony pedig egy szentimentális regényt vett elő és azt olvas-

ta. Aztán előbb megölte férjét, majd mikor látta, hogy halott leszálit az ágyból és halántékon lötte önmagát. A házbellek a szoba közepén találták meg, jobb kezében revolverrel, mellette pedig a regénnyel. Rendkívül érdekes momentuma az ügynek, hogy a regény, mely olcsó, szentimentálisokkal tulfűtött munka, azon az oldalon volt nyitva, ahol a regény hőse ugyanilyen helyzetben agyonlőtte feleségét. A kissé felengzős természetű asszony hasonló olvasmányok hatására cselekedett, amikor borzalmas tetteit végrehajtotta.

Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni

A nő és a férfi kozmetikája. Irta dr. Mezey főorvos. Ára 78 lej. Dr. Bucsanýi: „Nyerskoszt és nyers diéta“ 90 lej. Lepagenál, Kolozsvár. Küldje bélyegben és franco kapja. Kérjen ingyen orvosi jegyzéket.

miniszter a sérelmek azonnali orvoslását és erélyes vizsgálatot ígért.

Tegnap a belügyminisztériumban értekezletet tartottak az összes moldovai és beszarábiai prefektusok. A belügyminiszter előtt valamennyi prefektus ismertette megyéjének helyzetét és az adóinkasszó menetét. A miniszter ismételtén hangsúlyozta, hogy a prefektusoknak mindent el kell követniük a választások szabadságának, valamint tisztaságának biztosítása érdekében.

Féláron! Elsőrangban fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

Sámuel Jancsika levele

A politika úgy általánosságban nem nagy hatást tesz a serdülő ifjúságra. A politika, a gyermek által fel nem fogott problémáival, de főként a kulisszák mögötti és nagyon gyakran előretolódó szemétdombjaival inkább undort ébreszt a gyermekben, mint lelkesedést. Így van ez talán minden politikai alakulatnál és épen ezért a serdülő gyermekben nem talál talajt a politika mint ahogyan talajt talál valamelyik eszme: a zsidó ifjúságban a cionizmus, az ifjúságban a szocializmus illetőleg ezeknek eszmei tisztasága, amelynek elképzelését az ifjú lélekben semmi be nem szennyezi.

Ugy látszik van ez alól egy kivétel. A Zsidó Párt. A zsidó gyermek talán jobban megérzi, mint a zsidó felnőtt, hogy ez a párt nem kifejezetten politikai célokat szolgál, hanem inkább nemzetvédelmi alakulat, melyben egy országban élő nép minden reménye és vágya összpontosul. És ezért a Zsidó Párt nem csak a szavazópolgárt tömöríti: mellette él a sok apró gyermek, a ki apja és anyja körül hancurozva kíséri a szomorú időkben azokat a kivándorlásokat, amelyek a nép lelkét áthatják.

Nincs meghatóbb, mint az a gyermeki ragaszkodás, mely egy szerkesztőségünkhez eljuttatott levélből meggyűlést. Egy bájos elemista fiúcska küldte a levelet a Zsidó Párt szilágymegyei listavezetőjéhez, dr. Kertész Jenőhöz. Ime, így hangzik a levél:

Kedves Kertész Bácsi!

Szerdán, amikor it tetszet leni, akkor halotam Kertész bácsit arról is beszélni, hogy a Zsidó Pártnak kell pénz. Nekem is van valami kicsi pénzem amiket a Zsidópártnak ajánlodekodom és it küllim hejgbe és ara kérem Kertész bácsit hogy ezt a kevés pénzt is tessék hozatani ahaz a sok pénzhez. Sok szrencsét Kertész bácsinak és a Zidópártnak

Sámuel Jancsi

Eredeti ortografiával közöljük Sámuel Jancsi levelét. Nagyon szépen köszönjük kedves Jancsikának a párthoz belyegben eljuttatott pénzt, de még jobban örültünk a jó szívednek, mely a te zsidó fajtád vezéreinek hódol, hasonlatosan a kis báránnyakhoz, aki hozzátartozik a nyájhoz és semmi a világon nem tudja őt onnan elszakítani, mert minden ösztönével, vérvél és önfeláldozásával benne él. Ha megössz, majd zsidópárti képviselő leszel, Jancsika!

EGYESÜLETI ÉLET

A Sómér kertünnepély július 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel gyermek délutánnal kezdődik. Gyermekszínpad, gyermek táncverseny, számos szóra kóztató sátor és több más meglepetés. Este 8 órai kezdettel a felnőttek részére a kitűnő Young Boys Band zene mellett reggel tánc. Az ünnepély helye Zajzon kert (Motilor 30).

Megalakult a temesvári zsidó vendiákok egyesülete. Temesvárról jelentik: Az elmúlt vasárnap alakult meg a temesvári zsidó középiskolákban végzett növendékek egyesülete. Az egyesület programjában első helyen szerepel a zsidó kultúra ápolása, továbbá a zsidó középiskolákból kikerülő ifjak szellemi és anyagi támogatása és egyszóval: mindannak a felkarolása, mely kapcsolatban áll a zsidó tanuló ifjúság életlehetőségeinek megkönnyítésével. Az alakuló közgyűlés első felszólalója dr. Pap Illés liceumi tanár volt, aki gondolatokban gazdag beszédében vázolta fel azokat az okokat, melyek az egyesület megalakításában közrejártszotak. Weisz Lajos és Weinerth László a végzett növendékek nevében adtak örömlüknek kifejezést, hogy ez az egyesület, mely hivatva lesz Temesvár fiatal zsidó intellektueleit összefogni, megalakult. Stern Henrik, sómérvezető foglalkozott a mai zsidó ifjúság szellemi és gazdasági válságával és annak a reménynek adott kifejezést, hogy ez az egyesület hozzá fog járni a zsidó ifjúság regenerálásához. A zsidó középiskolák kuratóriuma nevében Wesz Sándor köszöntötte lelkes szavakban az alakuló közgyűlést. Ezután egyhanguan kimondták az egyesület megalakulását és megválasztották az első tisztkart. Elnök dr. Ligeti Sámuel, a liceum volt tanára, ügyvezetőelnök dr. Pap Illés, alelnökök: Sió Imre, Kabos István és Ferenciné Blum Klára, főtitkár Weinerth László. Még egy tizen-

hattu válaszmányt is választottak. A választások után dr. Ligeti Sámuel beszélt a megalakult egyesület programjáról s elnöki minőségében megfogadta, hogy minden lehető fog elkövetni, hogy az egyesület a bánáti zsidóság szellemi életének igazi irányítójává váljék. Még Weisz Artur dr. a zsidó társadalom és dr. Márkus József a zsidó liceum nevében üdvözölte a megalakult egyesületet.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala új rendszerere

Bucuresti-Bukarest, július 5. A Banca Nationala pénzügyi bonjaira vonatkozólag, felvilágosításul közlik, hogy ez a rendszer már a múlt év november óta van bevezetve. A Nenzeti Bankok mindama pénzintézeteknek, amelyek öt milliónál nagyobb összeget, helyeznek a banknál letétbe, pénztári bont bocsát rendelkezésre, de e bonok csak minimá-

lisan háromhavi letét után kamatoznak két százalékos.

A Banca Nationala egyébként magánfelektől is elfogad bármily összegű betéteket, azonban nem fizet ezért kamatot. Nincs szó tehát újabb intézkedésekről, csak a régi rendelkezések ki egészítéséről.

A bánáti gabonaexportörök az elmaradt prémiumok sürgős kifizetését kérik

Bucuresti-Bukarest, július 5. A bánáti exportörök egyesülete tegnapi ülésén elhatározta, hogy interveniálni fog a kormánynál az export-prémiumok sürgős kifizetése végett, mert anélkül nem áll módjukban az új gabonaexport kampányt megkezdeni. A temesvári tőzsde ebben az ügyben küldöttséget fog meneszteni a kormány több tagjához.

Az Adevurul ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy a Banca Nationala valószínűleg 100 millió lej előleget fog rendelkezésre bocsátani a kormányának a gabona-prémiumok kifizetésére.

A kereskedelemügyi miniszter visszaéléseket szimatol az utánvételt való szál lítások mögött. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedelmi minisztériumtól olyan irányu értesítést nyert, hogy sok kereskedő a devizakereskedelemre vonatkozó szabályokat kijátszani igyekszik. Így pl. az utánvételt való szállítás mind inkább általános jellegűvé válik, holott ez rendes körülmények között kivételes eseteket képez. Felhívja a kamara a kereskedőket és iparosokat, hogy alkalmazkodjanak a rendes kereskedelmi szokásokhoz, mert a visszaélésekkel szemben súlyos büntetések alkalmazhatnának.

megelőző időben kötött kereskedelmi ügy letből származó követeléseik vannak, hogy ezeket az igazoló iratok beküldése mellett, a törvény életbeléptetése után egy hónapon belül jelentsék be a görög Nemzet Banknál.

Származási bizonyítvány a postacsomagoknál. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelték tudomására hozza, miszerint a vámigazgatóság díjszabási osztályának 186.484-1932. sz. rendelete értelmében a postacsomagoknál nem kell származási igazolvány, ha a vám iratokból és kísérő iratokból megállapítható, hogy az áru nem Ausztriából, vagy Magyarországból származik.

Értesítés. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelték tudomására hozza, hogy a páduai nemzetközi vásárra kivitt áruk visszahozatala alkalmmával azok azonossága igazolandó.

Be kell jelenteni a görög követeléseket. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti azokat, akiknek Görögországban a stabilizációs törvényt

Szessünk kiváltani választói igazolványunkat, hogy előre btzósítsuk a maugnak egyéni jussát a zsidó lista győzelmében, amely mindannyiunk győzelmé.

MEGOLCSULT AZ AUTOBUSZ

Auto-Transport S. A. Auto-Modern S. A.

Leszállított nyári tarifája

- Cluj-Gherla tour-retour 90-
- Cluj-Dej tour-retour 120-
- Cluj-Bistrița tour-retour 250-
- Cluj-Tg. Mures tour-retour 300-
- Cluj-Reghin tour-retour 320-

Clujról indul	Nyári menetrend		Clujra indul vissza	
	Reggel	Délután	Reggel	Délután
6	3	Cluj-Moci-Sarmasul-Tg-Mures	6	3
	4	Cluj-Moci-Sarmasul-Reghin	5.45	
	6	Cluj-Moci-Sarmasul-Mare	6	
6	4	Cluj-Gherla-Dej-Bistrița	6	3
12	6:30	Cluj-Gherla-Dej	7.15	2:30
	6	Cluj-Panticeu	6	
	6	Cluj-Bontida	7	

Számozott jegyek cluji jegypénztárunknál elővételben is kaphatók. Telefonon fenntartott helyeket előjegyzésbe veszünk. Dejről Baia-Mare, Sighet, Jibou, Targu-TELEFON 551 Lapusulaira azonnali összeköttetés. TELEFON 551

ZSIDÓ VILÁG

Érdekl-e?...

a hamburgi missziós kápolna minján. ja, amely néhány nappal ezelőtt jött létre?

A nagy német kikötővárosban ugyan is, ahová igen sok zsidó kivándorló özönlik, a missziós intézmények azokra a zsidókra vetették magukat, akiket különböző okok akadályoznak meg a kivándorlásban, vagy pedig sokáig kell még várniok a kiutazásra. Ezek a zsidók, a helyzet nemismerése következtében, azt hiszik, hogy az egész világ büntetése zudul rájuk, ha nem maradnak meg a misszióban és gyengeségük folytán sokan közülük fel is veszik a keresztiséget. Ez azonban csak a látszatra történik a legtöbb esetben. Legalább is ezt il lusztrálja az alábbi kis história.

Néhány héttel ezelőtt egy kikeresztelkedett zsidó tartózkodott a hamburgi B. misszióban. Itt érte apja halálának Jährzeit-napja, amelyet a keresztvív ellenére sem akart elmulasztani.

Miután azonban más minján nem állt rendelkezésére — tiz „zsidó“ hívott segítségül a misszió emberei közül. Korra reggel a misszió kápolnájában gyűlt össze a minján, tiz zsidó, főképpen kikeresztelkedettek és mindannyian talliszt és tefillint öltöttek magukra. A járzeitos zsidó pedig áhitattal mondta el apja után a kaddist.

Egyszerre azonban váratlanul megnyílik a kápolna ajtaja és a „minján“ nagy rémületére a küszöbön megjelenik D. tiszteletes ur, a misszió vezetője, aki meglátván a talliszba burkolt alakokat, önfeládatan rávágja: „Omén, jöhé s'mé rabbó m'vorach...“

Mert valamikor... ő is zsidó volt.

Érdekl-e, hogy milyen gondokkal küzd a skót egyház? Az egyházközösség „Zsidó misszióskomiteja“ azon föri fejték, hogy hogyan lehetne a kereszténység számára megnyerni az oroszországi zsidókat. Ugy hírlík, hogy a vallásos kutatók 1931-ben nem kevesebbet, mint 37.500 fontot áldoztak erre a célra.

Tizenkétezer zloty egész tekintélyes összeg. Tragikus végét jelenti ez az összeg egy afférnak, amely ezt a címet viselhetné: „Mert minden bün a földön bosszulja meg magát.“ Emlékszik-e Schapiro, ploecki rabbi justizmordjára, ami 1918-ban történt? A rabbit kémkedés vádja miatt halálra ítélték és kivégezték. Schapiro rabbi ugyanis házának erkélyén mincha imáját végezte, amikor a városba bevonultak az oroszok és ezért vádat kovácsoltak ellene, hogy titkos jeleket adott le a bevonuló ellenségnek. A zsidóság minden erőfeszítése hiabavalónak bizonyult a rabbi megmentésére. Az oly sokat firszirozott utólagos rehabilitáció sem sikerült.

A hadbírótság elnöke, akinek lelkén száradt minden justizmort, Stefan Hejdi kovski volt.

Néhány nappal ezelőtt váratlanul le tartóztatták Heidikovskit, aki már réggen kilépett a hadsereg szolgálatából. Azzal vádolták, hogy tizenkétezer zloty sikkasztott el az állam kasszájából. Sulyos kaució ellenében az ügyészség szabadlábra helyezte, Heidikowski azonban még aznap este föbe lötte magát.

Még egy kérdés? Érdekl-e, hogy Londonban egy tizenhatodik századbeli velencei tóraládát fedeztek fel? Egy londoni antikvárius, különböző butorda rabok vásárlása közben egy igen szép „ruhaszekrényre“ akad rá, amelyet különös ornamemntumok díszítettek s amely héber feliratokat viselt homlokzatán. A szekrényt potom áron megvette, Londonba szállította, ahol a szaktudósok megállapították, hogy egy egészen sajátos barockstílusban faragott frigszekrényt képez a különös körülmények között vásárolt ruhaszekrény és az is megállapítást nyert, hogy 1575-ből származik és a velencei zsinagóga egyik dísz volt.

Sékelgyűlés. Ma este fél 10 órai kezdettel a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában (Str. Memorandului 4.) nagy sékelgyűlés lesz, melyen Noszin Mór fog előadást tartani. A vezetőség ezuton kéri a fíjúsági szervezeteket, hogy teljes számban vegyenek részt a gyűlésen.

Bucur
Kelet t
érkező
ban, Be
lenülett
lelkese
választá
délyben
mást ér
legtöbb
Zsidó P
országba
a zsidós
gandát
országtól
idei vál
már telj
és fegy
Párt és
Románia
nem egy
nem tud
magunk
eldönter
erejére
a zsidó
kiharcol
A töb
listáinak
lelkese
A rég
tették le
Hfov
berger
Misu B
ügyvéd,
lib mérn
Simon L
vos, M.
Littman
Alfonz F
Falik M
Dickban
Rubel, F
Jasi: I
B. Kelp
sohn, Ide
Grünber
Botosa
lich, Sar
feld, dr.
Putna:
Klein, d
mann, Is
Covork
covici,
stein, Is
kovics, M
Baia:
ner, H. I
Doroh
tették le
Falcu
zsidó list
Prahov
vezető.
Piatra
ügyvéd,
Bacau:
ügyvéd,
Bukovi
ban, Rad
Ebner ve
jnetben
ton Ernő
Sámuel,
Dr. Ma
rületébe,
básu poli
beszédet
csak a n
rületébe
A vil
Wells:
prima kia
napi kia
18.5x27.5
Kolozsvár
tesen. Ké
Lepagatól
Me

Országszerte letették a Zsidó Párt önálló listáit

(—) Az Ókirályságban, Beszarábiában és Bukovinában nagy lelkesedéssel és fegyelmezett egységben vonul fel a zsidóság a Zsidó Párt zászlója mögött (—)

Lupu minden zsidó becsületbeli köteletségének tartja a Zsidó Párt támogatását

Bucuresti-Bukarest, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Az ország minden részéből érkező jelentések szerint a régi királyságban, Beszarábiában és Bukovinában, nagy lelkesedéssel és a zsidó tömegek hatalmas lelkesedése mellett folyik a Zsidó Párt választási kampánya. Ugyanugy, mint Erdélyben, a többi tartományokban is egymást érik a politikai nagygyűlések és a legtöbb helységben már le is tették a Zsidó Párt önálló listáját. A pártpropagandát és a választási akciót az egész országban zárt egységben tettem magáévá a zsidóság minden rétege és árnyalata. Az idei választási kampány minden vonalán már teljesen kibontakozik az a szervezett és fegyelmezett egység, amelybe a Zsidó Párt és az önálló népi politika kovácsolta Románia összes zsidóságát. Ez az egység nem egy, a népre ráoktrojt valami, hanem tudatos felismerése annak, hogy a magunk sorsát csak mi magunk tudjuk eldönteni és csak az önálló, a magunk erejére támaszkodó politika szolgálhatja a zsidó érdekek védelmét és a zsidó jogok kiharcolását.

A többi tartományokban a Zsidó Párt listáinak letétele a zsidó választók nagy lelkesedése kíséretében történt meg. A régi királyságban az alábbi listákat tették le a Zsidó Párt tagozatai:

Hfov (Bukarest): Dr. Izidor R. Bauerberger orvos, dr. Mihail Stern ügyvéd, Misu Benvenisti ügyvéd, Leon Mizrach ügyvéd, Philippe Rosenstein, Josef M. Gottlieb mérnök, Leon Fildermann mérnök, dr. Simon Löbl orvos, dr. Nándor Gingold orvos, M. Dwartmann nagyiparos, Benedict Littmann ügyvéd, I. Schreimann ügyvéd, Alfonz Feldmann, Moise Oberlaender, dr. Falik Mosberg, Möríc Abramovici, Adolf Dickbann ügyvéd, H. Abramovici, Adolf Rubel, Ernest Frankel gyógyszerész.

Jasi: Misu Weissmann, dr. Isac Avram, B. Kelpner, A. Moscovici, Lazar Marcu-sohn, Idel Braunstein, Saul Rottmann, M. Grünberg-Moldovan.

Botosani: Misu Weissmann, B. Rohrlích, Sama Salzberger, dr. David Schönfeld, dr. Walter Abeles.

Putna: Dr. Mihail Stern, Moise L. Klein, dr. Carol Singer, Sakrlat Wassermann, Isac Jancovici.

Coverlui: Dr. Sami Singer, Isac Jancovici, Mayer Segall, dr. D. Brunstein, Israel Feinstein, dr. Alfred Herskovics, Moise L. Klein.

Baia: Ing. L. Rosenberg, Ing. B. Kelpner, H. Feller, P. Blumenfeld.

Dorohoiuban: Dr. S. Singer vezetésével tették le a Zsidó Párt listáját.

Falciuban: Skarlat Wassermann a zsidó lista vezetője.

Prahovában Mandy Brezis a lista vezetője.

Piatra Neamj: Mayer Segall bukaresti ügyvéd.

Bacau: R. Weinberg Vereá bukaresti ügyvéd.

Bukovina: Csernovicban, Cămpulungban, Radauiban, Storojinetben dr. Mayer Ebner vezeti a Zsidó Párt listáját. Storojinetben a lista második jelöltje dr. Marton Ernő, Radauiban pedig dr. Ligeti Sámuel.

Dr. Marton Ernő tegnap utazott el kerületébe, ahol csütörtökön fog nagyszabású politikai gyűlés keretében programbeszédet tartani választói előtt. Ugyanakkor a napokban utazik el bukovinai kerületébe dr. Ligeti Sámuel.

A világ legmodernebb története:

Wells: Nagy Világtörténet. E mű első kiadása 2400 lej volt, most könyvnapra kiadás 800 oldalon, 300 képpel, 18,5x27,5 nagyságban 130 lej Lepagenál, Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét Lepag-tól.

Besarábiában a baltii lista vezetője dr. S. Singer, Hotinban és Sorocaban M. Landau, Kisenevben pedig Zirelsohn főrabbi, Hotinban és Sorocaban Misu Weissmann, Kisenevben pedig Lehrner, a Zeiré Zion vezére szerepel a második helyen.

A Zsidó Párt jelöltjei és vezetői sorra látogatják a zsidó lakta helységeket és intenzív propagandát fejtenek ki a Zsidó Párt győzelmének biztosítására. Igen érdekes epizódja volt a Zsidó Párt bukaresti nagygyűlésének, amelyet vasárnap

tartottak meg. Egy adott pillanatban a közönség soraiból egy Rosenthal nevű fiatalember ugrott fel, aki a parasztpárt 15-ös szekciójának titkára volt és a következőket mondotta:

— Felkerestem dr. Luput, a parasztpárt elnökét és arra kértem, hogy oldjon fel a párt köteleke alól, mert a Zsidó Párt érdekében akarok dolgozni. Dr. Lupu szó szerint a következőket válaszolta kérésre: „Becsületbeli és öntudatos kötelese vagyok önnek, hogy a Zsidó Párt szolgálatá-

Már a pénzügyminisztérium is meg-sokaikta a kiméletlen adóterroret

A pénzügyminiszter ráirt az adóágensekre, hogy ne foglalják le az adózók közszükségleti cikkei

Bucuresti-Bukarest, július 5. A pénzügyminiszter körtáviratot intézett az adminisztrátorokhoz, akiknek tudomására hozza, hogy számos megyéből panaszok érkeztek a minisztériumhoz, hogy az adóbeszedők minden kimélet és körültekintés nélkül járnak el és

olyan elsőrendű közszükségleti tárgyakat is elvesznek a fizetni nem tudóktól — ünnepi ruha, szövőfonal, stb. — a miket elvinni nem szabad, de amiket értékesíteni amugy sem lehet. A pénzügyminiszter felhívja az adminisztrá-

torok figyelmét ezekre a visszasságokra és felszólítja a pénzügyi adminisztrátorokat, hogy a megyei prefektusokkal együtt tegyenek meg mindent a zaklatások és visszaélések megszüntetésére.

„Eljön még az idő, amikor a termelési érdekeket külön választják a politikától“ —

mondotta Temesváron Manoilescu. A volt minisztert az ipari és kereskedelmi kamarák egyik szenátorának jelölték

Timisoara, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Manoilescu volt ipari és kereskedelmi miniszter tegnap Temesvárra érkezett, ahol népes hallgatóság jelenlétében az ipari és kereskedelmi kamarában tartott beszédet. A volt miniszter pár órát tartózkodott Temesváron és ezalatt az idő alatt munkatársunknak alkalma volt beszélgetni vele. Munkatársunk kérdéseire a volt

miniszter kijelentette, hogy egyetlen politikai pártot sem képvisel, hanem egyszerűen azért jött Temesvárra, mert az ipari és kereskedelmi kamarák egyik szenátorának jelölték. Eppen azért, mert az ipari és kereskedelmi kamarák szenátora lesz, semmiféle pártprogramról nem nyilatkozhat, annak pedig, hogy személyi kérdésekben nyilatkozzék, még nem jött el az

ideje. — Programom természetesen van — mondotta Manoilescu — és pedig eléggé radikális. Eljön az ideje annak is, amikor erről a programról részletesen fogok beszélni. El kell hogy jöjjön az idő, amikor a termelési érdekeket külön fogják választani a politikai érdekektől.

Izgalmas közelharc árán meggátolta a sziguranca a Dolgozók Blokkjának temesvári listaletételét

Csoportosan jelentek meg a kommunisták a törvényszéken, akik a sziguranca ellenállásának dacára be akartak menni az elnökhöz. Tizenöt kommunistát őrizetbe vettek

Timisoara-Temesvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) A Falusi és Városi Dolgozók Blokkja részéről ma dr. Bürger Ernő vezetésével kommunista csoport jelent meg a temesvári törvényszék épületében. A kommunisták a Falusi és Városi Dolgozók Blokkjának jelöltjei és ezeknek ajánlói voltak, akik a törvényszéki elnökhöz igyekeztek a lista benyújtására.

A törvényszéki elnök ajtaja előtt azonban egy detektiv és Gramejancu szigurancafőnök várta őket. A szigurancafőnök felszólította dr. Bürger, hogy adja ki a Dolgozók Blokkjának nála levő listáját. Bürger ezt a kérést megtagadta és a kommunisták félrelökve maguk elől a sziguranca embereit, behatoltak a törvényszéki elnök előszobájába. Ekkor közelharc fej-

lődött ki a detektivek és a kommunisták között, melyben a gumibotnak is szerepe volt.

Végül a detektivek szétszórták a kommunista csoportot és tizenötöt közülük egy szobába zártak be, ahol elkobozták

tőlük a Dolgozók Blokkjának listáit. Ezután a tizenöt embert erős fedezet mellett a sziguranca alá kísérték át. A letartóztatottak közül csak dr. Bürger Ernő, Kosár és Klein Julia nevei kerültek nyilvánosságra.

Csak jövő hétfőn érkeznek a külföldi szakértők

Bucuresti-Bukarest, július 5. A kormány megkezdte a külföldi szakértők számára a szükséges költségvetési és egyéb adatok szállítását. Ma egyébként távirat érkezett Lausaneból, amely közli, hogy a szakértők néhány nappal később

tudnak csak elutazni, mert a lausannei konferencia jövátelti tárgyalásai lehetlenné teszik Avenol és Lodvay elindulását. A két szakértő ilyen körülmények között csak szombatban kelj utra és július 11-én érkeznek Bukarestbe.

Még lehet! Siessen kiváltani választói igazolványát

HASZNOS TUDNI,
idősebb egyéneknek, kik anyagcsere nehézségekkel küzdenek, hogy Schmidthauer természetes

ESMANTOL keserűvízének időnkénti használatával életüket évekkel meghosszabbíthatják. Utasítás minden palackhoz mellékelve! KAPHATÓ MINDENÜTT!

ba álljon“.

Rosenthal bejelentését a Zsidó Párt hívei nagy lelkesedéssel fogadták és melegen ünnepelték dr. Lupunak eme szimpátikus megnyilatkozását.

Itt említjük meg, hogy a Zsidó Párt udvarhelymegyei tagozata is letette listáját, amelyen a következő jelöltek szerepelnek: Dr. Kálmán József ügyvéd, Kovács Jakab cipész, dr. Hirsch Lajos magánhivatalnok és Göttesmann Vilmos kereskedő. Az új megyei interimáris bizottságba a Zsidó Párt képviselőjében dr. Kálmán Józsefet nevezték ki.

Üresen közlekednek az óceánjárók

Megcsappant a forgalom Európa és Amerika közt. Nincs másodosztályú utas. Aki a „Titanic“-on utazott...

Newyork, július 5. A hajózási társaságoknak nehéz gondjaik vannak, a főszerep ellenére sem utaznak, a kabinok se hogyan sem telnek meg. Kevés az utas! Még a legfényesebben berendezett és leggyorsabb hajók, mint a „Bremen“ és az „Európa“ is félig üresen teszik meg minden alkalommal a két világrész között az utat. A luxus-utások teljesen eltűntek, aki ma hajóra ül, az üzletileg utazik, vagy a legjobb esetben tanulmányutra megy. Még azok az amerikaiak is, akik ez előtt minden esztendőben megtették a maguk kis Európa-trip-jüket, mind kevesebben szánják rá magukat az utazásra.

A luxushajókon évtizedek óta szokás, hogy a stewardok esténként a dohányzóban sorsolást rendeznek olyanformán, hogy elárvereznek a legtöbbet ígérők közt husz számot, amelyek a következő napon megteendő tengeri mérföldek számát a valószínűség szerint a legjobban megközelítik. A kapitány minden délben közhírré teszi a fekete táblán, hogy az előző huszonnégy órában hány mérföldet futott be a hajó s akinek a sorsjegye ezzel a számmal megegyezik, az nyert. Még két évvel ezelőtt is voltak eszték, amelyeken 3-4000 dollár eredménynyel zárult a „Bremen“-en ez a licitálás s a múlt esztendőben 1750 dollár volt az esti átlag az egyik uton, vagyis az egész utazás tartama alatt 8750 dolláros forgalmat csináltak a sorsoláshoz. Ugyanezen az uton 2500 dollár erejéig kötötték fogadásokat a jenki az epsomi derbyre a stewardoknál, úgy, hogy — néhány kisebb fogadást beleszámítva — nem kevesebb, mint másfél millió lejt tettek ki az ötnapos hajóutazás alatt kötött fogadások. Ma pedig... ma pedig nem sikerül a stewardoknak az egész uton egyetlenegyen poolt sem összehozni. Minden hiába, az évtizedes szokás sal fel kellett hagyni. Ez csak egy apróság, de jellemzi az egész helyzetet.

Míg azonban az óriás-gőzöskön az elsőosztályú kabinok és a harmadosztályú ugynevezett turista-kabinok viszonylag még tényleg ki vannak adva, addig a második osztály egyre üresebbé válik. A legerősebb forgalmi hónap kivételével már az is ritkaságnak számít, ha a második osztályú utasok száma eléri a százat. Már az „Európa“ és a „Bremen“ építése idején, pedig akkor még a legvirágzóbb prosperitást élték az Egyesült Államokban, nyomatékosan óvták a fő-stewardok a Norddeutscher Lloydot attól, hogy túlságosan nagy helyet szenteljen a második osztályú kabinoknak. A stewardok tapasztalataik alapján arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ki ilyen luxusszűzön utazik, az vagy ki akar élvezni minden rendelkezésre álló kényelmet és szórakozást a hajón s első osztályon utazik, vagy pedig beéri a turistaosztállyal. A se-hus-se-hal megoldásnak, amelyen a második osztály, nincs jogultsága és hamar túléli majd magát.

Már túl is élte. Ehhez járul, hogy az egymással életre-halálra konkuráló hajótársaságok némelyike bevezette az egységkabinok rendszerét vagyis eltörölték a hajón az osztálykülönbséget. Ezeket a hajókat az ut két nappal tovább tart ugyan, de minthogy a teljes ellátás bele van kalkulálva, a jegy árba s ez olcsóbb, mint a luxushajókon a második osztály, éppen az a közönség, amellyel a második osztályú kabinok létesítésekor számoltak, előnyben részesíti őket, már csak azért is, mert itt nem éri magát „másodosztályúnak“. A legfőbb oka azonban — s különösen most — annak, hogy a másodosztály üres, az hogy a közepeosztályú utasok, amely ezelőtt a második osztályt megtöltötte, ma nincs pénze, főleg pedig arra nincs, hogy amerikai vagy európai utazásokat rendezzen.

Ilyen körülmények között a második osztály a nagy óceánjárókon halálra van ítélve s csak az idő és organizáció kérdése, hogy mikor tűnik el véglegesen. Minthogy az organizációs kérdések az olyan mintaszerű intézményeknél, amelynek a nagy hajótársaságok, nem várhatnak sokáig a megoldásra, kétségtelen, hogy a második osztály eddig is csak azért tarthatta magát, mert a tradíciókhoz való ragaszkodásból meg akart nekik kegyelmezni, amíg csak lehetett. A tradíciók azonban az üzleti életben nem tarthatják soká magukat, ha unrentábilisoknak bizonyulnak s éppen

ezért nincs már messze az az idő, amikor a másodosztályú kabinokat és a hozzájuk tartozó közös termetek átalakítják és beolvasztják a turistaosztályba, amely még a mai nehéz időkben is gyakran „fenékiig teli van.“

Vannak azonban még ma is utazók, akik ragaszkodnak a második osztályhoz. A Lloyd newyorki képviseleténél egy öregur a napokban másodosztályú jegyet akart váltani az „Európa“-ra. Minthogy egész külseje elárulta a vagyonos embert, az ügynök megpróbálta,

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Bajor Gizi

A legnagyobbak elismert magyar drámai művésznő három estén vendégszerepelt — életében először — Kolozsváron. Egészen hihetetlen hírek előzték meg Bajor Gizi ideérkezését. Hogy mennyire beszédhangja van, angyalian könnyed a mozgása, mimikája és gesztusai nem erről a világról valók.

Mindez nem bizonyult valóznak. Bajor Giziben semmi a menyországból. Mozdása, beszéde, kezének minden mozdulata, ahogy a szeme öröme, vagy meglepetésre tágul, ahogy kitarja vagy lejejt a kezét, ahogy szökdel, ahogy macskamódra elnyujtva lépked, ahogy főzőkock, ahogy sikolt, minden varázsos megnyilatkozása földi megnyilatkozás. De mennyire jelenségnek kell nézni őt, mert a mesterkétségnek semmi nyoma a munkáján, mert a hangja: erdei patak csobogása és pacsirtadall. Valami bánatos alapzöngéje van, elfojtott és felesküldő fájdalom. Angyalnak kell látni mert egészen egyéni és olyan természetes, hogy nincs aki elbirja vele az összehasonlítást. A vilnaiak első garnitúrájában Mirjam Orleska vagy az egészen kimagasló Anna Jakubovitz közelítik meg, ők is önmagukat alkották a magukkal hozott nemes materiából, de ők — megérzés dolga ez, nem osztályozó meghatározás — „csak“ tehetségesek. Bajor Gizi azonban sokkal-sokkal több ennél: zseni.

Az összehasonlítás során Ligeti Juliskára kell emlékezni, mert ő volt a Nemzeti Színház naivája: Bajor Gizi elődje. De ő szinpadai tehetség „csupán“, sok szerepében felejthetetlenül ösztönös, édeskésen bájos, és vidám, a maga idejében, a maga karakterében bizonyára egyedülvaló. A maga korának az interpretálója, a természetből eljedenedett polgárnő hűségessé visszatükrözője.

Bajor Gizi azért több a tehetségnél, mert a jövő asszonyát ábrázolja: a természethez visszatért fiataliságnak, az új embernek hirdetője. Ez a korszak még nincs itt, sok nyers és kegyetlen tényező együttműködése fogja meghozni, de utban van és az új embertípusok már feltűnedeznek. Kifinomult, új művészi lelkesedésében a magyar szinpadon Bajor Gizi a reprezentáns. Az új nő nem lesz szemérmes, fenhéjázó és divatcsaci, mint a mai modernnek. Az új nő könnyed lesz és friss, pompázó virág és izes gyümölcs, gondtalan, üzletjeskedést nem ismerő, dolgos ember, barát vagy anya. Nem lesz bufelejtő, mert a holnap emberét anyagi gondok nem örölhetik, becézett klenódiám sem lesz, mert a jövő társadalmi függetlenségét ad neki.

Bajor Gizi ügyes szerepre készült, csinálmalányok, problémánélküli játékműveken át is egészen új, régiekkel össze nem hasonlítható, maiakkal egy vonalra nem állítható művészetet hozott létre. A görög bölcsre kell gondolnunk, aki Athén földrengés és tüzvész általi pusztulása után azt ajánlotta, hogy új elemre építsék a várost: a tengerre. A cikornyázás, az állapotosság, az alkéveskedés, a nyelv és gesztusok.

A Zsidó Párt a zsidó nép egészséges élet akaratának a megtestesítője. Akiben él ez az akarat, az a zsidó listára adja szavazatát!

hogy elsőosztályú jegyet sózzon rá. Az öreg jenki tiltakozott és kijelentette, hogy nincs az a pénz, amiért első osztályon utazzon. Husz évvel ezelőtt az első osztályon tette meg az utat a „Titanic“-on amikor a hajó elsüllyedt s akkor megfogadta, hogy ha szerencsésen megmenekül, nem ül többé hajóra. Ezt a fogadalmát nem tartja be, mert vissza akar térni Európába, de ha már azt nem is kerülheti ki, hogy hajóra üljön, legálább is első osztályon nem akar utazni. Ha a Titanic utasai közül annakidején többen menekültek volna meg, akkor talán lenne valami létjogosultsága a második osztálynak. Így azonban ha mar elkövetkezik majd az idő, amikor a tengeri hajók is alkalmazkodni lesznek kénytelenek a társadalmi osztályok ban mindinkább észlelhető eltolódáshoz és kimondják a középosztály végleges megszűntetését.

tusok affektáltságának korát eltűnteti az idők exploziója, felegetik a haladás lángjai. A művészeteket új elemekre kell építeni.

Bajor Gizi, a zseniális építész a színházban megkezdte. Egyelőre egyedül van.

Latin és germán keverék. Apja bajor származású, magasrangu tiszt, anyja olasz nemesi nő, a családban sok a szobrász és piktor, Latin mozgékony, dél-szaki csapongás és germán kötelességtudás adják a művésznő külső karakterét. Rendkívül dolgos, munkabíró, erélyes természet. A három darabot, a rendezők mellett, napokon át betanította, minden kis szögére és butordarabra gondja volt és olyan előadásokat produkált, amik a legjobb időkben is szenzációszámba mentek volna. Mellette és körülötte megjavult, megnemesült a kolozsvári színészek gárdája.

Az első este Romain Colus „Husvételi vakációjában“ egy tizenégy éves fiút alakított. A pubertás zaklatottságát, boldog anyáskodását és boldogtalan csalódásait, a gyermekifjú csodálkozását, megrendüléseit ábrázolta. Vasárnap este egy számára íródott szerepben, a Porcellánban csitri fővárosi leány volt, búbájosan életrevaló. Ebben a két darabban Bajor Gizi mellett a főszerepet Cs. Atzél Ilona, a Nemzeti Színház kiváló tagja játszotta teljes illuziót keltően. Hétfőn este táblás és pótszékes ház mellett Szép Ernő dramatizált költeménye ment, az Azra, Bajor Gizi Leilát játszotta és szinte végigdallolta a három felvonást. A sziv beszéde volt: a legtisztább zene.

Bajor Gizi — ezt meg kell állapítani — felejthetetlen ünnepnapokat szerzett Kolozsvárnak. (sz. i.)

Színház-Mozgó műsora

Szerdán fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Nagyszabású hangos attrakció: A borneói maharadzsa. (A fehér fogoly), dzsungel regény 12 felvonásban, a főszerepekben: Rose Hobart és Charles Bickford. Uj hangos hird. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Csütörtökön fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Pénteken fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órákor:

Szombaton fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Minden idők legmonumentálisabb hangos filmremekje: Sodoma pusztulása, a főszerepekben: Lucy Dorian és Várkonyi Mihály. Uj hangos hird. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Opera-Mozgó műsora

Szerda fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor: Közkiánatra, hogy mindenki megnézhesse, leszállított rendes helyárakkal: Boldog szívek. Helyárak 10 és 20 lej. Nincs külön repülő- és segélybélyeg.

Csütörtök fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Pénteken fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Szombaton fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor:

Németül beszélő hangos premier: A Transatlantic. Tengeren lefolyó dus és izgalmas cselekményű darma. Főszereplők: Lois Moran, Edmund Lowe. Helyárak 10 és 20 lej. Nincs külön repülő- és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, július 6.

Bukarest, 19.45: Hegedűhangv. 20.15: Zongorahangv.

Budapest, 9.15: Grammfónhangv. 12: Déli harangszó. 12.05: Balalajkazene. — 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Novella. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Hangv. 6: Irók és művészek a regényirodalomban. 6.30: Hangv. 7.45: Cigányzene. 8.30: Vigjáték a Stúdióból. 10.15: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd jazz.

Bécs, 19.35: Zenés nevető óra. 21.05: Vigjáték. 22: Hegedű- és zongorahangv. 22.25: Jazz.

Berlin, 20.30: Schillings: Rapszódia vegyeskarra, baritonra és nagy zenekarra.

Frankfurt, 21: Szimf. hangv.

Hamburg, 19.20: Katonazene.

Heilsberg, 20.10: Brácsahangv.

Lipce, 21.10: Érchegegyeségi dalok.

Varsó, 21: Zongorahangv.

Poznan, 19.45: Grammfón, 22.15: Tánczene.

Stockholm, 20: Katonazene.

Kattowitz, 22.05: Grammfón.

Prága, 20: Opera.

Osló, 20.30: Offenbach-operett.

Svájci Aleman Adó. 20: Indulók és keringők. 21.45: Rzenekar.

Csütörtök, július 7.

Bukarest, 19: Operadalok. 19.20: Szimfónikus hangv.

Budapest, 9.15: Hangv. 12.05: Házi-kvartett. 1: Pontos időjelzés, időjárás. — 2.45: Hírek. 4: Mesedélután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Hangverseny. 6.15: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 6.15: A napfűrdő. 6.50: Grammfónhangv. 8: A török császár leánya Pesten. felolvasás. 8.25: Operarézl. Utána kb. 10: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd Horváth Gyula cigányzenekara.

Bécs, 20: Szimf. hangv. Kurina Berta énekesnő és Winkler csellóművész közreműködésével.

Berlin, 19.10: Táncest.

Breslau, 21.05: Kamarazene.

Frankfurt, 22.05: Dalok.

Lipce, 19.30: Grammfón.

Varsó, 20: Könnnyű zene.

Poznan, 20: Szólísták hangv.

Kattowitz, 22.05: Tánczene.

Milánó, 20.30: Donizetti opera.

Róma, 20.45: Rádiózenekar.

Palméró, 20.45: Puccini: A köpeny és Gianni Schichi c. operája.

Prága, 19: Hárfá és dalok.

Pozsony, 18.20: Grammfón.

Brünn, 20.20: Dalok.

Osló, 20.30: Karének. 22.15: Tánczene.

Stockholm, 20.30: Orgonahangv.

Toulouse, 21.45: Operett-dalok. 23.15: Orgonahangv. 23.30: Rimszkij-Korszakov hangverseny.

— Elhizott

„Ferenc József”

szan előmozd

könnyeddé te

alvást teremt

— Szász E

külsőségek m

Szász Endre

Bukarestből e

ból is igen s

telüket. Mint

ság „Régi k

művésztélyn

jezni, hogy a

békebeli Kolo

visszaidezésér

békebeli Kolo

képe elevened

házi estén: a

már akkor sz

életében, ha c

sa is volt ez

les író lesz a

és az ő szelle

két részből

Megírtuk, hog

lomból érkez

a nagyszerű p

Harsányi Zso

indultak el m

jük felé. Kivül

a jubiléus Szá

asszony. Zsen

Capellaro assz

gúl pedig Pus

járulnak hozzá

emeléséhez. A

helye a Magya

vétel már holn

lódés olyan na

mielőbbi bizto

Szer

olcsó

HIREK

— A balkáni diákok konferenciája. Szófiából jelentik: Az Akadémia dísztermében megnyílt a diákok kölcsönös segélyezésére összehívott balkáni konferencia. A konferenciát Muravjev közoktatásügyi miniszter nyitotta meg hangszólóval a balkáni államok egyetemi ifjúságának egymáshoz való közeledését és egymás megismerését. A kongresszus elnöke dr. Kocsnik egyetemi tanár jugoszláv delegátust választották meg, az elnökség tagjai lettek egy-egy bolgár, görög, román küldött és Gyja belgrádi egyetemi tanár is. A kongresszus napirendjének főbb pontjai: 1. A szegény diákok problémája. 2. A beteg diákok kérdése. 3. Az egyetemi pályák túlszűfoltása. 4. A diákság viszonya a faluhoz.

— A Lindbergh-baby vágujhelyi „gyilkosáról” kiderült, hogy szélhámos. Pozsonyból jelentik: A Lindbergh-baby állítólagos gyilkosának leleplezése rendkívül érdekes körülmények között történt. Az ügyészség titokban akarta tartani a gyanus idegen vallomását és ezért az állítólagos ganster közelébe senkit, de főleg újságírókat nem engedtek. Ennek ellenére az egyik pozsonyi lap riportere engedély nélkül elvitte az ügyészségről a „ganstert” a rendőrségen készült fényképek negatívját. A kép az ügyészség legnagyobb meglepetésére másnap megjelent a pozsonyi lapban és egyidejűleg az újságíró indiszkrétciója folytán megoldódott a rejtély is. A Pozsony melletti Zohor község lakosai a fényképen Kilicske Jordán odaváló fiatalbembert ismerték fel és erről azonnal jelentést tettek a pozsonyi ügyészségnek, amely most már hálásnak mutatkozott az újságíróknak, akik felesleges kiadásoktól és táviratváltásoktól szabadították meg.

Megkérdezte már vevőit, hogy kiváltották-e választói igazolványukat? Kötelessége megkérdezni!

— Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

— Szász Endre jubileumi estje. Fényes külsőségek mellett zajlik le július 12-én Szász Endre jubileumi estje, amelyre Bukarestből és az ország többi városából is igen sokan jelentették be részvételüket. Mint ismeretes, a rendezőbizottság „Régi kolozsvári est” címet adta a művészestélynek, ezzel is ki akarván fejezni, hogy a színházi est néhány óráját a békebeli Kolozsvár feledhetetlen korszaka visszaidézésére szánja. Mintha valóban a békebeli Kolozsvár elhalványulni kezdett képe elevenedne meg a július 12-i színházi estén: a szereplők legnagyobb része már akkor szerepet játszott Kolozsvár életében, ha csak a tehetség kibontakozása is volt ez a szerep. Ligeti Ernő, a jeles író lesz a művészestély konferanctója és az ő szellemes csevegése hidalja át a két részről álló műsor egyes számait.

Megirtuk, hogy egyenesen ebből az alkalomból érkeznek Kolozsvárra Berky Lili, a nagyszerű primadonna, Gózon Gyula és Harsányi Zsolt, akik annakidején innen indultak el magasra ívelő művészi pályájuk felé. Kivülük Inczedy-Joksmann Ödön, a jubiláns Szász Endre, Tessitori Nóra asszony, Zsembery Elvira, Csiky Viola, Capellaro asszony, Bródy Miklós dr., végül pedig Puskás Béla és cigányzenekara járulnak hozzá a gazdag műsor nivójának emeléséhez. A keddi művészestély színhelye a Magyar Színház lesz s a jegyelővétel már holnap megkezdődik. Az érdeklődés olyan nagy, hogy ajánlatos a jegyek mielőbbi biztosítása.

A választási igazolványok kiosztásának sorrendje és beosztása:

Cluj-Kolozsvár, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap délelőtt kezdtek megszoosztani a kolozsvári választók részére a szavazóigazolványokat és azok mindennap déli 11 és 1 óra között a Törvényszék Honvéd uca 2 sz. alatti épületében az alábbi beosztás szerint szerezhetők meg: Az A, D, E betűvel kezdődő nevéket a földszint 16. számú szobában A. Gheorghescu bírónál adják ki.

A B betűsöket földszint 25. sz. alatt dr. Petersberger bírónál.

A C, J betűket a 65. számú szobában dr. Farkas bírónál.

Az F, H betűket a 15. számú szobában dr. Popa bírónál.

A G, N betűket a 59. számú szobában dr. Drecin bírónál.

Az I, L, O betűket a 19. számú szobában dr. Matei bírónál.

Az M betűsöket a 14. számú szobában dr. Coza bírónál.

Az S betűket a 13. számú szobában dr. Sampeteanu bírónál.

A K, Sch, Z betűket az 5. számú szobában dr. Graden bírónál.

— Nobile újra résztvesz egy expedícióban. Londonból jelentik: A Szentpétervári Sarkvidéki Intézet nagy expedíciót küld ki Európa és Ázsia partvidékeire. A Szbirjakov nevű jégtörő Schmidt professzor vezetésével július hónapban Archangelszkból indul el a sarkvidékre, a Ruszanov jégtörő pedig Szamuilovics professzor irányításával megy a sarkvidékre. Ebben az expedícióban Nobile tábornok olasz sarkkutató is résztvesz.

— Egy lengyel tiszt lelőtt egy német sportembert. Varsóból jelentik: A lengyelországi Mislovitz város sportstadion-

Megkérdezte már üzletfeleitől, hogy kiváltották-e választói igazolványukat? Zsidó kötelessége megkérdezni!

— A száj kellemetlen szaga megszűnik. Kényes téma: a száj kellemetlen szaga. Sokan szenvednek benne, többnyire olyanok, akik nem is tudják. Csak azt vehetik észre, hogy környezetük lehetőleg kikerüli a velük való beszélgetést. A Pebeco fogpaszta használata megóvja ezektől a kellemetlenségektől, tisztán és frissen tartja szájüregét és leheletét.

— Sikasztásért feljelentette magát egy bécsi ékszerész. Bécsből jelentik: A bécsi rendőrigazgatóságon megjelent Kailer Ervin előleklő belvárosi ékszerész, aki elmondotta, hogy egy százezer sillinges értékű ékszeret amelyet bizományba vett át, elsikkasztott. A rendőrség Kailert letartóztatta.

— Július 11-én mond ítéletet Curtiss hajóváros bűnügyében a newjersei bíróság. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint a newjersei bíróság július 11-én mond ítéletet Curtiss hajóváros bűnügyében, akit az esküdtek a hatóságok félrevezetésében bűnösnek mondtak ki Sem Lindenbergh, sem a hozzátartozók nem voltak jelen a tárgyaláson az esküdtek verdiktjének kihirdetésénél.

— Tókió külvárosait előntötte az árvíz. Londonból jelentik: Tókió néhány külvárosát előntötte az árvíz. Japán nyugati és déli részében több folyó is kiáradt a hatalmas felhőszakadások következtében. Niki környékén 22 ezer ház áll víz alatt. Az emberáldozatok száma ötvenre tehető.

A P, U betűket a 19. számú szobában Stanescu bírónál.

Az R, Sz betűket a 10. számú szobában dr. Boltur bírónál.

A V, T betűket a 26. számú szobában dr. Gherman bírónál.

Rövidebb ideig tart a választói igazolvány megszerzése, ha mindenki magával viszi személyazonossági igazolványát, vagy mult évi választói igazolványát. Akinek bármilyen nehézségei lennének igazolványának megszerzése körül, rögtön forduljon a Zsidó Párt kolozsvári jogvédő irodájának valamelyik tagjához (dr. Weisz Jenő, ügyvéd, Calea Victoriei 4., dr. Fenichel József ügyvéd, Str. Regina Maria 11., dr. Dénes László ügyvéd, Str. Wilson 1.), a kik a legmesszebbmenőleg állnak rendelkezésére minden zsidó választónak ügye elintézésében.

Minden öntudatos zsidó választónak kötelessége azonnal kiváltani választói igazolványát, nehogy az utolsó napok tolongása miatt egyetlen zsidó szavazat is elveszzen!

— Az angol alsóház már tárgyalja az Irországot terhelő pótvám-javaslatot. Londonból jelentik: Az alsóház tárgyalás alá vette az Irországból származó behozatal 100 százalékg terjedő pótvám mal való megterhelésére irányuló kormányjavaslatot, amelyet megtorlásnak szántak, amiatt, hogy Irország megtagadta az Angliának járó évi 5 millió fontot kitevő annuitás fizetését.

— Minisztertanácsot tartott a francia kormány. Párizsból jelentik: A francia kormány délelőtt és este Herriot elnöke alatt minisztertanácsot tartott, amelyen a kamarai pénzügyi bizottságnak a költségvetés egyensúlyát helyreállítani hivatott pénzügyi kormányjavaslatokkal szembeni magatartását vitatták meg. Herriot tíz órakor elutazott Lausanneba. Politikai körökben úgy hírlik, hogy a törvényhozás szerdán, vagy csütörtökön megkezdji a pénzügyi törvényjavaslatok feletti vitát.

Megkérdezte már pácienseitől, vagy ügyfeleitől, hogy kiváltották-e választói igazolványukat? Kötelessége megkérdezni!

— Irország és India között kereskedelmi tárgyalások folynak. Londonból jelentik: Dublinban tárgyalások folynak az Indiából odaérkezett Patel, volt törvényhozótestületi elnök és De Valera ir miniszterelnök között az indiai ir kereskedelmi kapcsolatok kiépítéséről.

— A szovjetkormány szigoruan megtiltotta a vidéki termékek elrekvirálását. Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány rendeletet adott ki, melyben megtiltja a vidéki szovjeteknek a parasztlak termékeinek és állatállományának szociálizálás címén történő lefoglalását.

— Munkanélküli tüntetés Brüsszelben. Brüsszelből jelentik: A munkanélküliek tüntető felvonulást rendeztek amelynek során közmunkák kiirását, vagy a munkanélküli segély emelését követelték. Jelentős incidens nem fordult elő.

— Leszerelünk! Londonból jelentik: Az amerikai haditengerészet számára együléses vadászpilótáknak készülnek, amelyek óránkénti több mint kétszáz mérföldes sebesség kifejtésére képesek s hihetetlen gyorsasággal majdnem teljesen függőlegesen emelkedhetnek fel a földről s vissza. A gépeket bombavető készülékkel és gépfegyverekkel szerelik fel.

RAPRÓL NAPRA

Az elveszettnek hitt Bertram és Klausmann Ausztrália-repülők hirt adtak magukról. Közölték a dessauai Junkers-művekkel, hogy hat héttel ezelőtt leszállásra kényszerültek a nyugatausztráliai vadonban s többet nem tudtak a levegőbe emelkedni hidroplánjukkal. A pilóták a teljesen lakatlan helyen alig jutottak táplálékhoz s többnyire csigákkal és kagylókkal csillapították éhségüket. Leszerelték a hidroplán uszítólapait s folyókon ide-oda bolyongtak, míg sikerült lakott területet elérniük. A repülők most igyekeznek kimerültségüket kiheverni.

Amerikában a függetlenségi nyilatkozatot két ünnepnapján több mint kétszáz emberélet esett áldozatul közlekedési baleseteknek és furdözésnek.

A magyar ökölvívó szövetség kísérő kiküldetésének meztagadása miatt közölték az olimpiai bizottsággal, hogy a három kijelölt boxolót nem indítja Losangelesbe. Az olimpiai bizottság a határozatot tudomásul vette s úgy határozott, hogy a megüresedő olimpikon helyekre az ökölvívók helyére másokat nem jelöl.

Brighton angol furdőhelyen a hölgyek kozmetikai szalonokban karjukra, lábszárakra és hátukra virágokat és lepkéket festetnek s lábujjaik körmeit kármívörösrre színeztetik. A férfiak legtöbbje a strandon rózsaszínű piszmában jelenik meg. A furdőtrikók két-színűek s túlnyomóan élénk színekből valók.

A Szent Lambrecht kolostor rendje melynek birtokában van a világhírű máriazelli zárandokhely, több millió silling passzívával fizetéképtelen lett.

Az amerikai Warner Brothers filmgyár William Warren filmszínésszel a főszerepben most készíti az Ivar Kreuger életéről szóló filmet. A film címe: „A gyufakirály” lesz.

Lebrun elnöké választásakor a Versaillesban feladott postai küldemények bélyegeit Congrès de Versailles bélyegzővel látták el, amit a bélyeg gyűjtők most szívesen vásárolnak. Egy képviselő saját címére elküldött háromszáz ékezlapot az elnökválasztási napon s ezeket most darabonként öt frankért áruba bocsátotta a filatelistáknak.

Déli 11 és 1 óra között váltották ki választói igazolványát! Siessen, amíg nem késő!

VIDÁM SAROK

Az áldott jó szivéről ismert bankár párnázott ajtaju szobájába belép a titkár.

— Mit akar?

— Méltóságos ur kérem egy állás nélküli tisztviselő szeretne beszélni a méltóságos urral.

— Küldje el!

— De méltóságos uram, sirva panaszkodik, hogy három napja nem evett.

A bankár erre benyul az íróasztal fiókjába és így szól:

— Na, akkor itt van egy teára való, adja oda neki.

Azzal kivész a fiókból egy kicsavart fél citromot és átnyújtja a titkárnak.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Szereti Ön a jó olcsón a jót ? ! akkor vásároljon a

Sándor

cégnél, Piata Unirii 9. (v. Mátyás király-tér)

márkás

harisnyát, furdőruhákat

UJ KELET Legújabb hírek

Dimitriu volt liberális miniszter Vaidánál tiltakozott a választási erőszakosságok miatt

Bucuresti-Bukarest, július 5. Dimitriu volt liberális miniszter ma megjelent Vaida Sándor belügyminiszternél, aki előtt tiltakozott több olyan intézkedés ellen, melyek a liberálisok választási szabadságát állítólag korlátozzák. Vaida megnyugtatta Dimitriut, hogy a kormánytól teljesen távol áll minden olyan intézkedés, amely bármely párt ellen irányulna és konkrét panaszt kér, hogy a legszigorúbb vizsgálatot megindíthassa és a bűnösöket megbüntesse.

Kimondták az utolsó szót is a buzai családi drámában

Bucuresti-Bukarest, július 5. A buzai családi dráma ügyében ma játszódtott le az utolsó felvonás a semmitőszék előtt. Az apa, illetve férjgyilkossággal vádolt, de a ploestii esküdtszék által felmentett Lupescuné és leánya ügyében ma tárgyalta a semmitőszék az ügyesség semmiségi panaszait. A tárgyalás megnyitása után a semmitőszék főügyésze kijelentette, hogy a semmiségi panaszt részint indokolatlannak, részint alaptalannak tekinti és azt visszavonja. Így a felmentő ítélet jogerőssé vált.

Ma tárgyalják Fortu és Jorga párbaját

Bucuresti-Bukarest, július 5. A közoktatásügyi minisztérium fegyelmi bizottsága ma tárgyalja Fortu tanár ügyét, akit Jorga állított meg mint miniszter fegyelmi elé, mert az oktatók kongresszusán fulmináns beszédben támadta a közoktatásügyi minisztert.

Görög cserkészek érkeznek Bukarestbe

Bucuresti-Bukarest, július 5. Ma este érkezik Bukarestbe a görög cserkészek küldöttsége, amely a szebeni jamboree-ra utazik.

Háromnapos udvari gyász Manuel király halála miatt

Bucuresti-Bukarest, július 5. Manuel portugál király halála miatt 3 hetes udvari gyászt rendeltek el a román királyi udvarban is, mert az elhunyt király közel rokonságban állott a Hohenzollern-Sigmaringen házzal.

Brediceanul újra kinevezték bécsi követnek

Bucuresti-Bukarest, július 5. A Monitorul Oficial királyi dekrétumot közölte, mely szerint Caius Brediceanul újból kinevezték Románia weni, Aurel Ion Vasiliut pedig vatikáni követévé. Az előző kormány tudvalevően Brediceanul áthelyezte Bécsből a Vatikánhoz, de mielőtt ennek végrehajtására került volna a sor, a Jorga-kormány megbukott és Brediceanu így továbbra is Bécsben marad.

Hetvenmillió frankba kerülne Európa öt éves terve

Párizs, július 5. Az európai együttműködés francia bizottsága ma ülést tartott, amelyen Le Trocqueur szenátor és a bizottság több más tagja behatóan foglalkozott Delaisi francia közigazdásznak az európai közmunkákra vonatkozó tervezetével. Az öt évre szóló tervezet, amelynek megvalósítása a hozzászólások szerint körülbelül 70 milliárd frankba kerülne, alkalmas volna arra, hogy helyre állítsa az árucserét Nyugateurópa és Keleteurópa között, piacokat nyisson az iparúzó államok számára és a normális gazdasági és politikai fejlődés megalapozásával újból megerősítse Európáért a bizalmat.

Fényes nappal az ötödik emelet-ről az uccára vetette magát egy bukaresti bank-tisztviselő

Bucuresti-Bukarest, július 5. Ma fel-tünésteltő öngyilkosság történt a fővárosban. A Tevropolese uccán Paul Oswald 38 éves tisztviselő, aki a Banca de Credit Român tisztviselője volt, a hivatalos óra alatt átment a szomszédos 5 emeletes házba és leugrot az öt-

dik emeletről. Beszállították a Brancovenesti kórházba, ahol néhány perc alatt kiszenvedett. Zsebében levelet találtak, melyben arra kéri a rendőrséget hogy ne boncolják fel. Öngyilkossága okául gyógyíthatatlan idegbaját hozza fel.

Véres dráma a Dnyeszter partján

Egy rejtelmes orosz motorosbárka mindkét utasát agyonlőtték a grancsárok

Bucuresti-Bukarest, július 5. Tighinából jelentik, hogy a Dnyeszter partján ma ismét véres incidens játszódott le. Szovjetországból egy motorbárka jött a román partok felé. A part közelében a határőrök tüzelni kezdtek a bárkára, amelynek egyik utasát meg is sebesítették, a másik kiugrott a partra és kézi gránátot dobott a

grancsárok közé. A gránát felrobbant és egy határőr katonát súlyosan megsebesített. A merénylő ezután visszautasított a bárkára és a tulsó part felé menekült. A román határőrség teljes tűz alá vette a bárkát, amely a Dnyeszter hullámaiban két utasával együtt nem-sokára elmerült.

A Banca Nationala újabb könnyítésekkel eszközölte a devizakorlátozásokon

Bucuresti-Bukarest, július 5. Az Adeverul „Uj könnyítések a devizakereskedelemben” címmel közli, hogy a Banca Nationala újabb enyhítéseket eszközölt azokon a korlátozásokon, amelyek devizaforgalmukat sújtották. A Nemzeti Bank részint az exportörök mozgalmának hatása alatt, akik bebizonyították, hogy az export igen súlyos károkat szenved a megszorító intézkedések következtében, mert a csekkek kiállítására rendkívül hosszadalmas és késedelmes, részint pedig a nagybankok ismételt intervenciójára jelentősen enyhítették eddigi rendelkezéseit. A bankok rámutattak arra, hogy a jelenlegi rendszer, amikor a pénzüzetek egy szerűen csak iktatják a felek devizakeresit, de a kiutalásokat és a csekkek kiállít-

tását a Nemzeti Bank végzi, súlyos erkölcsi és anyagi kárt jelent a részükre. Erkölcsileg érzik annak a hátrányát, hogy elveszítik kapcsolataikat üzletfeleikkel és külföldi összeköttetéseikkel és anyagilag forgalmuk igen jelentékeny visszaesése sújtja őket. A Banca Nationala ezért teljes devizaautorizációt adott és megfelelő ellenőrzés biztosítása mellett csekkek közvetlen kiállítását is megengedte a következő bankoknak: Banca Italiana Româna, Banca Comercială Româna, Banca Românească, Banca de Credit, Societatea Bancară Româna, Banc of România, Banca Crisovelonii, Banca Moldovei, Banca Urbană és Banca Anglo-Cehoslovacă, valamint vidéki fiókjüzetek.

Azt hiszik, hogy ezeket a könnyítéseket rövidesen újabb intézkedések fogják követni, úgy, hogy a devizaforgalom korlátozásai fokozatosan meg fognak szünni.

Rabbi I. L. Fischmann Kolozsvárra érkezett

Raw. I. L. Fischmann, a nagynevű Mizrachi vezér tegnap este Kolozsvárra érkezett. A pályaudvaron dr. Fischer Tivadar és Klein Eljáhu vezetésével lelkes tömeg várta. Terv szerint városunkban egy-két előadást fog tartani.

Jasiban a mentési munkálatok közben megfulladt egy zsidó magántisztviselő

Bucuresti-Bukarest, július 5. Jasiban a Socola-negyedben a víz visszahúzódása után a Str. Nicolitan egy fiatal ember holttestét találták. Megállapítást nyert, hogy egy Finkelstein nevű magántisztviselő az áldozata, aki a mentési munkálatokban vett részt és közben befulladt a vízbe.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el a nagyváradai Általános Takarékpénztár RT. igazgatóinak vagyonára

Oradea-Nagyvárad, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy a nagyváradai Általános Takarékpénztár RT. bukása után csődeljárást nyitottak meg a bank ellen és ennek során több bűnvádi feljelentés érkezett Molnár Antal vezérigazgató, Rosenthal Andor igazgató és Klein Adolf igazgató ellen is. A hónapok óta folyó vizsgálatnak ma újabb szenzációja van, amely Váradszerte általános feltűnést keltett.

A nagyváradai ügyészség részéről ugyanis dr. Popovici vizsgáló bíró kedden délelőtt kiszállt a bankigazgatók lakásain és bűnügyi zárlat alá helyezte vagyonukat. Ebből az eljárásból Nagyváradon arra engednek következtetni, hogy a bankbukás ügyében az ügyészség egészen radikális módon kívánja a hitelezők érdekeit megvédeni.

Tizenkét párt nyújtotta be listáját Nagyváradon

Oradea-Nagyvárad, július 5. (Az Uj Kelet tud.) Nagyváradon a törvényes elnök irodájában az összes benyújtott képviselői jelölőlistákat kiegészítették. A törvényesekhez 12 listát nyújtottak be a következő sorrendben:

1. Nemzeti parasztpárt, 2. georgisták, 3. Duca-féle liberálisok, 4. Polgári Blokk, 5. Lupu, 6. Jorga, 7. szoc. dem., 8. Averescu, 9. Cuza, 10. Goga, 11. Zsidó Párt, 12. Magyar Párt.

Itt említjük meg, hogy a Zsidó Párt vasárnap Bihar megyében a vidéki városokban és községekben tart gyűléseket. A vasárnap folyamán a zsidópárti kiküldöttek a következő helységekre látogatnak el: Élesd, Telegd, Nagybarótrét, Magyar-csejka, Belényes, Szalonta, Bihardiószeg, Székelyhid és Tenke.

—Mandzsuriában egy muníció- és robbanóanyagraktár a levegőbe repült. Londonból jelentik: Mandzsuria Kwang Csing-Csu kerületében egy muníció- és robbanóanyagraktár a levegőbe repült. Az első explóziót sorozatosan újabb robbanások követték, amelyek csaknem tíz kilométeres körzetben borzalmas pusztítást végeztek. Egy kisebb városka majdnem teljesen megsemmisült. Az áldozatok számát többszázra becsülik.

Mai Dekameron.

Az Uj Irók

Szerkeszti: Móricz Zsigmond. Ára 90 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldése ellenében (bélyegben is), vagy utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, sz. Telefon 9-77.

Csak az szavazhat, aki kiváltja választási igazolványát!!

Váltsa ki tehát minden zsidó választói igazolványát!

és szavazzon)—(jelre!

Taxa plătite No. 22

da Bar Telefon Hayon évre 60 földre: félvrev detések KELET zsidósá keink rás me

Halálb tisztv

Minden zációval, dent igen nak, ho valóra, ő nak fel a A nem ban tulli Halálb selőknek, Nem te zet, Tulságe Kevese Mondjuk, korruptió tönbe csu Di így? Csak né gyilkosság

Goga

Maniu mint aki az ország Goga is hónappal szányain Erthető serevé, S zal az em zártá elő gyar urak dott Roma ra tornázt Maniurd ban azt r szuita, Hc sal csomai erőszakoln — Har tyába — sára, hogy És lehe Lehet, ho kártyájába De mit e tudja ugy mint Mani Mert eg ugy néz k bicelni fo

Legy h

Nem reg nemesítő s Ezt a k tuska Szil vallásérkö „szeretett” kislányáva A hűség adát, A j egyben bi kell hozzá Altalába nagy gond tulajdonság Vannak, ből, fanati radnak hü gásokhoz, Vannak v mélyesges ből gyakor Matuska tében nem ményekhez Egyetlen vallási örü tához és hoz, Ebben a valamit am tól, akik n Ezek is h lenek fen amelyeknek s mialatt vallásukat gyürtektől Mint álta Zsarnokok tek meg m